

chiepo nō vt ipe cōpellat monachos s̄ abbates vt p̄ eos monachi reuocē s̄ i defectū abbatis poterit eps sup̄plere. vt in. c. quāto. de off. ordi. sec. ēi alijs p̄latis secularib⁹ habetib⁹ subditos. nā cū illis concurrit eps in iurisdictione exercēda ita vt sit loc⁹ p̄uentioni. vt no. maxime p̄ Inno. in. c. cū ab ecclia. r. c. pastoralis. de offi. ordi. **Itē** no. q. op̄io daf abbatu reuocandi singularit̄ institutos ad claustrū aut eis associandi alios monachos. r. sic pōt abbas alterare statū prioratus sibi subiecti vt statū regulam possit reducere ad statū r. vitā seculariū. qd̄ intelligo qm̄ reddit⁹ priorat⁹ nō sufficiūt p̄ pluribus als aut nō pōt abbas prioratus solitos gubernari p̄ regulares cōmittere clerici secularib⁹ qm̄mo nec monachis alteri⁹ monasterij. de q̄ dic vt habet i. c. cū singula. de preben. li. vi. **Sed** cōtra ter. op̄o. nā etiā clericus secularis d̄ in ecclia habere clericū vt in. c. vt q̄sq. s̄. de vi. r. hone. de. r. in. c. p̄posuit. s̄. de fil. p̄sby. q̄ nō sufficiēt h̄ puidet. Sol. dicit hosti. q. si prioratus nō ē curat⁹ tūc cessat predicta rō. si autē ē curat⁹ tūc pōt dici q. clericus seculari⁹ cūz habeat patrimoniū poterit de suo ipendere ad sustentationē clericū. qd̄ non potest facere religiosus cū nihil habeat. dicit tñ q. si cū auxilio p̄ sanguineorū religiosus poterit tenere sociū cessabit cōpulsio de qua hic. **Itē** dic q. cleric⁹ secularis nō tenetur habere sociū sed clericū seruitorē. vt in. d. c. vt q̄sq. r. tales redditus sufficiēt rectori r. clerico seruitori qui nō sup̄erent p̄ duob⁹ socijs. ita no. glo. i. cle. ne in agro. s̄. ad hec. de sta. regu. r. dic de istis prioratib⁹ vt ibi habet. **Sed** op̄. aliter cōtra litteram monachus assumptus ad regimē alterius ecclesie eximī a potestate sui abbatis. ita vt nullā cōmunionē habeat ampli⁹ cū priorī monasterio. vt in. c. ne p̄ cuiuslibet. xvi. q. j. ergo nō tenet abbas dare sociū extraneo. So. dicit Jo. an. q. istud. c. loquit̄ in monachis claustralib⁹. i. in his qui nō desinūt esse monachi prioris monasterij. vt qz deputat̄ ad prioratus subiectos monasterio. Si autē perpetuo ad eccliam nō subiectā monasteria promouerent non tenet abbas sibi dare sociū. r. sic limita. c. ij. de sta. regula. r. hoc idē confirmat Jo. an. in glo. sua in dicto. s̄. ad hec. sed tu vide qd̄ dixi in. c. qd̄ dei. s̄. de sta. regu. r. dic vt ibi.

De iure patronatus. Rubrica.

Supra visus ē de p̄ben. r. dignitatib⁹. Itē de religiosis domibus. Itē de capellis monachorū. sed quia ad istas sit institutio nōnūq̄ p̄ p̄stationem patroni. r. sic posset dubitari de iure patronat⁹ r. d̄ modo p̄sentandi r. similib⁹ merito post rubricas p̄cedentes subiicit ista. **Et** scias q. patronus d̄ multipliciter in iure nam dicit̄ patron⁹ aduocat⁹ respectu cause quā pmouendā assumit patrocinio suo. l. rem nō nouā. s̄. patroni. C. d̄ iudi. xv. q. ij. c. ij. **Itē** dicitur patronus d̄is respectu serui. vt patet in toto titulo. ff. de iure patro. r. de istis patronis seu patronatibus nō tractat hic. **tertio** d̄ patron⁹ qui cōstruxit vel dotauit seu fundauit eccliam. r. dicit̄ pa-

tronus. qz sicut pater ducit filiū de nō esse ad eē ita patronus eccliaz deducit ad esse. r. de isto patronatu tractat hic. **Quid** autē sit ius patronat⁹ vt sic habeat substantia rei de qua tractaturi sumus dic post Jo. an. q. est ius honorificū onerosū r. vtile ali cui cōperes in ecclia pro eo q. diocesani cōsensu eccliam cōstruxit fundauit vel dotauit ipe vel is a q. causā habuit. r. declara hoc modo. **Est** enī ius honorificū qz patron⁹ habet honorē p̄standi rectorē. nō enī potest eps vel alijs p̄lat⁹ instituere rectores in beneficio sine p̄sentatione patroni. vt in. c. decernimus. xvi. q. vii. r. j. quasi per totū. **Itē** honorificū qz d̄ p̄ alijs honorari in ecclia patronata. vt. j. e. nobis. **Itē** dicit̄ ius onerosū qz patronus tenet defendere eccliam ne bona indebite dilapidet xvi. q. vii. filijs. **Dicit̄** ius vtile qz cōsequit̄ vtilitatē ex patronatu qz si deueniret ad inopiā tenet ecclia ex redditib⁹ vltra necessaria remanentib⁹ alere patronū pingui⁹ q̄ alios pauperes. vt in. c. quicūq. ea. cā. r. q. r. de his aliquid no. j. eo. nobis. **Dixi** in diffinitione q. cōpetit ex eo q. cōstruxit. rē. nam de bes scire q. ius patronat⁹ acquir̄ altero de tribus modis. aut qz cōstruxit eccliam vt in. c. monasterij xvi. q. vii. aut qz eam dotauit. vt in. d. c. filijs. aut qz illā fundauit. i. assignauit fundū vbi ecclia debet cōstrui. vt in. d. c. nobis. r. c. abbatē. xvi. q. ij. possūt q̄ tres patroni cōcurrere in eadē ecclia. vltz vnus dedit dotē alter fecit eam cōstrui alius dedit fundū vbi cōstrueret. **Dicit̄** enī q. in dote cōferenda p̄nt plures cōcurrere. nā si simul dant oēs dotē sūt patroni etiā si vn⁹ cōferat minus q̄ alius vt voluit Inno. hic r. habes in glo. lxxij. di. in sūma. r. scilicet glo. d. c. quicūq. que dicit q. si q̄s modicū contulit p̄ dote nō efficit̄ patron⁹ quā singularit̄ no. s̄ eā intellige qm̄ vn⁹ sol⁹ dedit dotē. sec. si p̄les dederūt dotē sufficientē. nā iura indistincte dicūt q. ex dotatione q̄s efficit̄ patron⁹ nec distinguūt si sit vnus vlt p̄les dōtātes. **Idē** p̄sili rōne dicēdū in plurib⁹ constitutib⁹ vlt dōtātib⁹ vlt fūdātib⁹. **Dixi** postremovlt is a q. cām habuit. nā sat ē q. p̄sonat⁹ fuerit a p̄ncipio acq̄sit⁹ altero ex modis p̄dictis. nā transmittitur ad heredes. vlt alio mō de q. j. in p̄cessu ti. r. ad p̄dicta vide gl. no. r. plenā. xvi. q. vii. i. c. pie ment̄.

Relatum. Si p̄p̄ discorde d̄ia p̄sonorū ecclia caret administratōe cessat in ecclia a d̄inis tollunt̄ reliq̄e r. ostia claudūt si alij sine scādalo ecclie p̄uideri nō pōt. h. d. cū seq̄nti. r. duo facit p̄ciliū. p̄mo. p̄hibet eccliam inter p̄sonos diuidi. scdō ponit qd̄ facere d̄z eps cū p̄soni nō ordināt eccliaz. scdā ibi. r. sic. **Itē** p̄mo ibi in h̄edes patroni q. ius patronat⁹ trāsit in heredes patroni. r. notā q. tex. indistincte loquit̄ d̄ heredib⁹ patroni ex quo potest inferri ad multas q̄ōnes. **Primo** nūquid ius patronatus transeat solū ad heredes sanguinis sicut ius patronat⁹ libertorum an ad heredes extraneos. Inno. s̄. sup̄ rubrica dicit q. transit ad quoscūq̄ heredes. r. hic cōmunit̄ tenet. p̄ hoc gl. j. nā si transit cū vniuersitate in extraneū. vt in. c. ex lit-

teris. et c. cum seculum. j. eo. fortius transit cum hereditate in heredes institutos a patrono. Et ex hoc inferre quod si pater instituit filium vel filiam in re certa. et extraneum vniuersalem heredem ius patronatus non transibit in filium vel filiam sed in heredem vniuersalem. Si autem sunt plures heredes omnes simul efficiuntur patroni. ut hic et in de. si. eo. ti. vbi vide. An autem in diuisione hereditatis possit iudex vni ad iudicare ius patronatus. dic ut no. Jo. an. j. c. querimoniam. vbi dicitur. Secundo potest dubitari numquid transit in feminas an tamen in masculos. dic quod pariter in omnes. quia iura non distinguunt inter masculos et feminas. pro hoc facit. c. si. de concess. preben. sentit glo. in. c. quoniam inuestitura. xvi. q. vii. et doct. in. d. de. si. et vide quod dixi in. d. c. si. Quid autem si competat infanti nunquid pupillus possit pfitare vel tutor. vide Frede. c. si. lxxvii. et Archi. xvi. q. vii. decernimus. et per Jo. an. in. c. cum ex eo. de ele. li. vi. Item dubitabatur olim an heredes succederent in iure patronatus per stirpes an per capita et hodie est declaratum quod per stirpes. ut in. d. de. si. id si plures succedunt vni ex duobus patronis ecclesie omnes habent loco vnius. Item queritur qualiter debet intelligi text. dum prohibet diuisionem inter heredes. Doct. ponunt triplicem intellectum. quidam intelligunt quod non possunt patroni conuenire ut vnus habeat patronatum in vna parte ecclesie et alius in alia quod hoc est ius indiuisibile. Alij intelligunt de redditibus et possessionibus ecclesie. quod non possunt patroni inter se diuidere illos nec aliquid ab ecclesia exigere. x. q. j. in. c. nouerint. Alij intelligunt de ipso iure patronatus. nam cum sit incorporale non potest diuidi ut dicitur in glo. et quilibet expositio est bona et vera in se. possunt tamen patroni conuenire ut alternatis vicibus pfitent. ut i. d. de. si. et si habet plures patronatus possit conuenire ut vnus pfitetur in vna ecclesia et alius in reliqua. ut sic quoadmodum permittit diuissio in tpe ita et ratione locorum. talis enim diuissio non prohibetur per istum textum. In glo. ibi. si ex diuersis in equalibus. et. no. bene glo. et ea tene meti quod ius patronatus est apud quilibet heredem in solidum etiam si sunt heredes per inequalibus partibus. et. no. bene glo. et tene ea menti quoniam hec opinio contra tenet per doct. licet dixerit Inno. quod pinguiore voce habet habes maiorem partem in hereditate. sed tene glo. quod cum istud ius sit indiuisibile non possumus dicere vnus habere duas partes in hoc iure sicut habet in hereditate. Quid autem si vnus instituat in re certa alius in vniuerso supra tenet. et vide Jo. an. in. c. cum seculum. j. eo. vbi dicam. In glo. si ibi hodie seruari non debet. sentit et glo. quod hodie b. c. sit correctum nisi sine scandalo. et. h. certe b. c. hodie manet firmum. nam puidet quod alius ecclesie puidet non potest. Pone quod patroni sunt ita potentes quod episcopus non potest supplere eorum defectum tunc adhibebit remedium de quo b. c. et vide de intellectu horum. c. glo. satis notabile. i. c. si plures. xvi. q. vii. et distingue. Aut enim est contentio inter patronum et episcopum. et possit episcopus in ecclesia donec fuerit sopita contentio. ut in. c. cum vos. de of. ordi. Aut est contentio inter patronos super iure patronatus. et debet episcopus expectare lapsum tempus pfixi ad pfitandum post quod si non presentabit

episcopus instituet rectorem. ut in. c. qm. j. eo. et si potest sine scandalo. aliter autem seruabit quod hic dicitur et c. se.

Quecunq. Summatim est. s. c. primo ter. quod vltimum remedium debet esse dispositio huius. c. et precedentis. per hoc vide quod dixi. s. c. pri. Item nota quod licet reliquie tollantur de ecclesia non propter heredes ecclesie. et intelligitur de reliquijs que sunt in ecclesia in capsula vel in archa. secundo autem de reliquijs que sunt sub tabula altaris. nam ex motione illarum ex ecratur altare. ut in. c. j. de cose. eccle. vel alta. Nota tertio quod non possunt patroni velle ut plures instituatur in eadem ecclesia quod ecclesia debet esse vni rectoris. ut i. c. cum non ignores. s. de preben. Nota ibi eligunt. quod patroni dicuntur largo modo eligere presbiterum non tamen stricte est electio quod per pfitationem non transferunt ius in pfitatum in ecclesia. in. c. quod aut. j. c. si per electionem sic. vide bo. glo. in. c. quanto. lxxii. di. vbi per pre sentatio et non electio spectat ad patronum si per ratio patroni dicuntur eligere quod autem pfitationem oportet quod vnus eligant. Et sic nota quod largo modo dicitur patronus eligere. non est vitiosus libellus si dicatur quod patroni elegerunt. de quo vide quod le. et no. in. c. nobis. j. c. Nota quod patroni tenentur eligere idoneum nunquid eligentes non idoneum sint priuati. dic ut in. c. cum vos. de of. ordi. In glo. ibi tunc posset seruari. et vide glo. in. c. si plures b. al legato et quod plenius dixi. s. c. proxi.

Quoniam in quibus.

Si patroni in pfitando discordant pferat pre sentat a maiori parte si est idoneus et si sine scandalo fieri si potest vel patroni infra tempus debitum non pfitantur episcopus ordinabit ecclesiam. b. d. primo ponit abusus patronorum. secundo constitutionem ibi pfiti. Primo no. ibi sustinuit. quod patroni consequuntur ius patronatus ex gratia et permissione quadam et tolerantia ecclesie. nam de iure contra ex sola fundatione non posset patronus acquirere ius patronatus cum illud sit annexum spiritualibus. in. c. quanto. de iudi. Et per hoc inferre quod papa possit prouidere de ecclesia patronata laicorum sine pfitatione patronorum sed secundo sit in alijs placis contra papam. ut in. c. cum dilectus. j. eo. et vide bo. glo. in. de. ij. de preben. et per Archi. xvi. q. vii. filijs. et i. c. hortamur. lxxi. di. Nota secundo quod in pfitationis actu ne cessario non requiritur consensus omnium patronorum sed valz presentatio facta per maiorem partem. Nota i. x. si autem. quod ratio scandali inhabilitat quis ad beneficium obtinendum. nam pfitatus per maiorem partem hic non admittit ratio scandali ad idem quod in simili habet in. c. cum teneamur. de preben. nunquid autem ius quesitum in re perdat ratio scandali ut sic prelatus remoueri possit si sine scandalo ipsi non potest placitum tenere. vide Inno. i. c. nisi cum puidet. de renu. Ultimo ex text. nos. duos casus in quibus episcopus instituit rectorem sine pfitatione patroni. Primus quod sine scandalo per patronum pfitatus institui non potest. Secundus quod contentio super patronatu non decidit infra tempus patronis ad pfitandum pfixum. Et hoc vltimo habes casum nonabilem in quo non valent agere currunt tempus. Et hoc adducunt ad. q. Pone quod inter electores contentio de parte eligendi et non decidit quod infra tempus pfixum ad eligendum queris nunquid potestas libere

ordinandi ecclesiam deuoluat ad superiores. **H**osti. et
Jo. an. hic tenet. q. nō q. nō est qd imputet haberi
ub' ius eligendi cū p eos nō deficiat qn eligant sed p
litē sibi motā. vñ cū cōtrariū nō sit statutū nisi sup
pōtatione nō debem' h ius extēdere ad cōtentionē
sup electione. p hoc videt' tex. i. c. ij. de in inte. rest.
vbi longo tpe fuit certatū sup iure eligendi nec prās
fuit ad supiorē deuoluta. et facit qd le. et nō. i. c. fi. s.
de elec. Et ex hoc habes vñā differentiam inter ius
eligendi et ius pōtandi. Et pōt' eē rō diuersitat. nāz
pōtatio innitit' gfe. vt. s. dicit. electio xō iuri cōmu
ni. vt in. c. j. s. de elec. Itē pinguius ius habent ele
ctores q' pōtatores. vt colligit' ex glo. in. c. quanto
lxij. di. iuncto. c. qd aut. j. e. Itē tractat' de modico
piudicio patronor' si pendente lite alius instituat
p epm sed electorib' fieret maguū p'uidiciū cum
forte haberēt supiorē quē nō vellēt vcl quē non ex
pediret habere merito aliud statuitur cū contendi
tur de iure p'sentandi et aliud de iure eligendi. quā
lmo plus sentit hic Jo. an. q' si cōtenderet non sup
iure p'sentandi sed sup idoneitate p'sentati nō habe
ret locū finis huius. c. Idē vbi eēt cōtentio int' epm
et patronū. p hoc. c. cū vos. de offi. ordi. facit gl. xvj
q. vij. c. si plures. et hoc notabis. Et hec possunt ad
duci in ar. notabile q' patrono impedito currit tē
pug. et vide ad matriā qd dicā in. c. cū propter. j. c.
In glo. j. ubi q' acquirat ius p'ionatus. nō. bene
gl. et cā sequit' cōit' doct. et maxime pondera i eo qd
dic' cōsensū epī requirendū. p quo facit fm l'hostiē.
qd habet in auct. vt nullus fabri. ora. do. col. y. nāz
quēadmodū a principio nō licet ecclesiam cōstruere
sine cōsensu epī. vt in. c. nemo. de cōse. di. j. ita nec
ex postfacto iterū reedificare vt acquirat' ius patro
natus. et sic habes q' ex noua cōstitutione q's acqui
rit ius patronatus. Et hec faciūt ad aliā. q. quon
dianā. Pone q' ecclesia sit sine dote nūquid ex noua
dotatione acqrit quis ius patronat'. Glo. in. c. pie
mentis. xvj. q. vij. sentit q' nō q' res sacra nō capit
seruitutē sed ius patronat' ē quedā seruitus ipsius
ecclesie. Inno. s. e. super rubrica et Jo. an. in. c. j. co
ti. li. y. eos cōiungēdo cōcludūt q' si nō pōt' habere
ri recursus cōtra cū qui primo ecclesiam cōstruxit vt
cōsecrari fecit acquirat' nouus patron' dūmodo s
cōsensu epī hoc fiat. Itē debet requiri prim' patro
nus. p hoc qd le. et nō. in. c. cū sicut. j. de cōsecre. ec.
vel alta. et hoc est bñ notandū. nā quotidie accidit
capellis fundatis in istis ecclesijs cōuentualib'. nā
fauore ecclesie hec cōstitutio dotis nō retrahit' et
videt' dotata ante cōsecrationē sicut in simili cauef
matrimonio. vt in. c. tanta. j. qui si. sint legi. Et ad
uerte q' nō sufficit q' aliquid def' ecclesie ad acquire
dum ius patronat' s' oportet q' def' rōne dotis. als
donās videt' potius benefactor et non acq'reret ius
patronatus. nā iura indulgēt patronatū nō bene
factori sed dotanti. p. c. filijs. et iō si cautus volēs ec
clesiam de nouo dotare vt expresse dicat q' pro do
te illa bona largit'. Et in fi. gl. vult ergo gl. q' pri
mus definat eē patron' et p hac opi. bene facit' tex.
in. l. qui tñ. ff. qui. mo. vsufru. amit. vbi dicitur q' si
naus reficiat p ptes nō perdit' vsufru. sec' si ex

toto dissoluat et de nouo reficiat. et per hoc pōt' re
 spōderi ad iura **Sria alle. in glo. et hac opi. sequitur**
Cal. Ego intelligo hoc pcedere qñ quis erat patro
nus ex sola cōstructione s' si dedisset dotē vt fundū
puto indubie q' nō definat eē patronus. et sic erūt
ambo patroni. prim' rōne fundi seu dotis. secūdo
rōne noue cōstructionis. p hoc qd dicit' sup rubrica.
et p predictis satis bñ facit. s. affinitat'. insti. d. nup.
vbi patet q' si due cause cōcurrunt ad quēlibet effe
ctum et quēlibet causa p se sufficiat nō sufficit ad ex
tinguendū effectū defect' alterius cause tñ. In
gl. in. s. qui maioribus in fi. nota bñ glo. nam idēz
potest dici in electis. et vide ad hoc glo. in. c. ij. d. of
custo. et bonū tex. cū glo. in. c. monasterium. xvj. q.
vij. et in. c. licet. xij. q. j. Nunquid aut' saluēt cōsciaz
qui eligūt idoneū cū potuerūt eligere idoneiorem
vide qd dicit' in. c. cōstitut'. de apel. et qd nō. in. d. c.
licet. Quero extra glo. de notabili et quotidiana
q. hic dicit' q' valet p'sentatio facta plurib' nūquid
sit necesse vt cōueniat maior ps habitu respectu ad
oēs patronos an sufficiat maior ps habita cōpara
tione ad minorē p'tez. exemplū quattuor sūt patro
ni duo p'sentāt vñū certū aliū quart' alium p'senta
tatus a duob' nō habet maiorē p'tem omniū s' ha
bet maiorē p'tem habitu respectu ad alios p'senta
tores. Jo. an. dicit q' aut p'sentatio sit ab istis vt a
collegio et tunc requirit' maior ps respectu toti' col
legij. et p hoc videt' tex. in. c. ecclesia. s. de ele. Aut istū
p'sentant tanq' singulares vt cōmuniter faciunt lai
ci qui de patrimonio habēt ius patronat'. et tūc suf
ficit maior pars respectu aliarū partium. et sic intel
ligit' istū tex. et nota singulariter hoc dictū quia facit
ad multa. vbi enī habet plures explicare aliquē ac
tum debes semp aiaduertere vtrū habeant hāc po
testatē vt collegiū an vt singuli. vt primo casu req
rat' maior pars totius collegij. scdo casu suffic' mai
ior pars respectu aliarū partium. Et per h' als dixi
cessante iure speciali nō valet electio rectoris facta
p scholares nisi interueniat maior pars totius vni
uersitat' nec sufficit maior ps cōpatioe minor' pris
et iō si in vniuersitate sūt centū et quināginta eligūt
vñū. et xxx. eligūt alterū et aliū aliū nulla electio valz
q' nō repit' facta a maiori p'te totius vniuersitatis
nā scholares eligūt vt collegiū et nō vt singuli. ar. i
c. cū p cā. s. de pecu. p Inno. in. c. cū ab ecclesiā. de
offi. ordi. et p Bar. in. l. fi. ff. de colle. illi. Et ex h' de
cidit' alia qd nō minus nō. nūqd patroni debeant
simul conuenire in p'stationis actu an q'sq' possit p
se p'stare vt aliq' cor' alijs nō vocat'. Jo. an. ex p'di
ctis infert q' si isti hñt p'stare vt collegiū debēt omīs
vocari als nō vocari possēt agē de cōtēptu. in. c. qd
sic. et c. bone. de elec. s' si p'stant vt singuli hoc nō est
necē. et nota h' dictū qd etiā videt' seq. **Arēd. cōsilio.**
xxv. als. xvj. et p' adduci. l. p fūdū. ff. d. fui. rusti. p
di. Ego dubito an verū sit istud dictū p notabilem
theoricā Bar. in. l. oēs ppli. ff. de iusti. et iur. vbi dic'
q' siue a collegio cōsensus sit explicādu siue a pluri
bus siue a singulis dūmō i actu maior ps p'iudicet
minori parti semp debent isti esse siml' per. l. iuris gē
tium in fi. et als incipit suum heredē. ff. de pac. et pl'

hoc mihi placet. nā ex p̄rio dicto maior pars patro-
norum posset negligere minorem partē que si fuisset
p̄ris potuisset adducere minorem p̄re ad aliam p̄ntatio-
nē. et facit qd̄ lē. et no. in. c. ij. de arbi. li. vj.

Petere. Arcōicanī patroni laici q̄
clericos instituūt et desti-
tuunt in ecclesijs etiā patronatis vel bona
ipsarū aliter administrant et clerici qui institutionē
laicorū recipiūt cōmuniōne priuāt. duo sunt dicta
scdm̄ ibi. clericus. **N**ota primo q̄ ex iure patro-
natus patronus laicus nō cōsequit ius instituēdi
vel destituēdi vel bona ecclesie administrandi. s̄
solum ius p̄ntandi. vt in. c. p̄cedenti. et c. vnico. j. e.
li. vj. et hoc p̄cedit etiā si patronus sit clericus. vi-
de bo. ter. xvj. q. v. c. j. vbi dicit q̄ si ep̄s construe-
rit ecclesiam in diocesi aliena solum p̄sentationem
habet. p̄secratio vero et institutio et toti⁹ ecclesie di-
sp̄sitiō p̄tinet ad ep̄m loci. nec pōt patronus sup̄ h̄
aliter statuere q̄ nō pōt imutare iuris disp̄sitiōnē
pro hoc tex. no. in. c. cum dilectus. de cōsue. facit qd̄
no. in. c. qm̄ ne p̄lati vices suas. facit. x. q.
j. c. nouerint. vbi p̄z q̄ sup̄ bonis ecclesie nullaz po-
testatem habet patronus. facit qd̄ dixi sup̄ rubrica
Nota q̄ clericus recipiens a laico ecclesiam nō est
ipso facto excommunicatus vel suspensus maiori su-
spensione sed peccat mortaliter et debet cōmuniōne
priuari. **E**x q̄ inferō q̄ si ipetraret h̄ b̄ficiū a papa
nō exp̄sso q̄ prius habuerit a laico nō valet impe-
tratio. q̄ si papa sciūisset nō ita de facili sibi conce-
deret. cum deberet p̄pter delictū suū cōmuniōne pri-
uari vt hic. p̄ hoc. c. postulasti. s̄. d̄ rescript. et quod
ibi no. h̄osti. bene facit. c. q̄squis. et qd̄ ibi no. s̄. de
elect. **I**n glo. si. abi. hoc dicere vident. et de intel-
lectu istoz. c. v. de qd̄ no. in. d. c. quisquis. **I**n gl.
iij. et super ea et potest dici q̄ iste sit suspensus sus-
pensione minori vt ibi nō autē maiori que inducit irre-
gularitatem in celebrante. facit qd̄ legi⁹ et no. in. c.
si. de de. excom. mini.

Quod autem. Si patron⁹ laic⁹
successiue p̄sen-
tat duos et scōs instituē ab ep̄scopo valet
institutio. h. d. primo patronus non pōt clerico vel
alteri ecclesie cōferre ecclesiaz patronatū vel alteri do-
nare. scdm̄ dictū ibi. decetere. **N**o. primo ex tex.
q̄ p̄sentatus p̄ patronū nō cōsequitur ius in eccle-
sia ex p̄sentatione. **E**st enī p̄sentatio quoddā incho-
amētum seu p̄ambulū ad obtinendā institutionē
ep̄i. vt patet ibi. inchoatū. et. et in hoc notabis istuz
tex. **S**ecundo nota q̄ patronus potest variare an-
te institutionē ep̄i. vnde primo p̄ntato potest p̄sen-
tare scdm̄. et intellige q̄ pōt variare accumulando.
nō autē prius recedēdo a primo vt no. Jo. an. in
regula in re cōmuni. de reg. iu. li. vj. in mercu. facit
c. cū aut. et qd̄ ibi dicam. j. eo. **N**ota tertio q̄ ep̄s
potest instituere scōo p̄ntatū et nō primū. et ad h̄. d.
c. cum aut. **N**o. in. x. decetere. et tene menti q̄
instrumētū potest loq̄ p̄ verba p̄teriti t̄pis licz act⁹
interueniat de p̄nti sic vt nō refert vtrū loquatur i
prima aut in scōa p̄sona. vt in. c. dudū. s̄. de puer.
cōiu. **N**ūqd̄ aut act⁹ p̄sumat gest⁹ t̄pe cōfecti instri-

q̄n loquit p̄ vba p̄teriti t̄pis. dic q̄ sic si act⁹ tunc po-
tuit interuenire. p̄ hoc qd̄ no. in. c. qm̄. s̄. de
p̄ba. et glo. i. l. j. C. de si. instru. et iure asse. ff. li. x. et
Bar. in aut. si q̄s in aliq̄. C. de eden. et i. l. sciendum.
ff. de x. ob. **E**t p̄ hoc decidit qd̄ dicit in actis cause
q̄ talis testis iurat⁹ sic deposuit nūqd̄ p̄sumat iura-
tus tūc t̄pis. et dicēdū q̄ sic. de q̄ p̄ Bar. in. l. theop̄o-
pus. ff. de vore p̄le. et facit qd̄ dixi in. c. ij. de testi.
Ultimo no. finē. c. q̄ donatō facta a nō dño ē nul-
la q̄ nemo dat qd̄ nō habet. vt in iurib⁹ alle. i. gl. fi.
Et p̄ cōtra tex. de. c. cū berthold⁹. de re iudi. vbi
ex sola p̄sentatione p̄ntatus cōsequit ius et pōt age-
re p̄ institutū p̄ ep̄m. **S**o. si patron⁹ remanet in eo-
dem p̄posito pōt p̄ntatus suū p̄ntationē p̄sequi
et agere vt fortanē effectū et sic p̄sequit ius p̄sequē-
di. et ita loquit p̄rium sed p̄ hoc nō cōsequit ius ad
beneficiū. **A**ut patron⁹ transit ad scōaz p̄ntationē
et ep̄s instituit scdm̄ et nō pōt primo p̄ntat⁹ agere p̄
scdm̄. **E**t aduerte q̄ h̄z tex. hic dicat potiorē fore cō-
ditionē possidentis nō tū p̄ h̄ credas q̄ possessio sit
necessaria. nā ex sola institutione institut⁹ cōsequit
ius plenū in beneficio. vt p̄bat in. c. si tibi abfuit. de
p̄ben. li. vj. ita q̄ post institutionem nō valet institu-
tio alteri facta etiā cū traditione possessiōis. vt in
c. si tibi abfuit. et qd̄ ibi no. licet aliud sit in reb⁹ pro-
phanis. l. quoties. C. de rei vendi. **I**n gl. j. ibi. s̄
ep̄s puni⁹. hoc intellige vt dicā in. c. pastoralis. j. e.
et c. cum aut. **E**t in si. glo. videt glo. sentire q̄ ex
sola institutione secūdi nō trāsit plenū ius s̄ ex pos-
sessiōis adeptiōe. s̄ p̄riū ē verū in istis sp̄ualib⁹ vt
s̄. dixi in. d. c. si tibi abfuit. vbi hic narrat factū res-
ctu possessiōis et nō ponit iuris ministerium. **I**n
gl. ij. i. si. vult q̄ gl. q̄ donatō ecclesiam de p̄sensu ep̄i
trāsserat ius patronat⁹ qd̄ satis placet et tenet Cal. j.
e. illud. s̄ qd̄ dicēdū q̄ ep̄i p̄sensu nō intercessit vt
in terminis l̄re. **V**in. et p̄bi. fuerūt in p̄traria opi.
Vin. dixit q̄ transit ius patronatus. q̄ intendebat
trāsserre omne ius qd̄ habebat in ecclesia. p̄bi. s̄ q̄ i
tēdebat cōferre ecclesiam et non ius patronat⁹. et sic d̄z
h̄re locū illa regula si nō valet qd̄ ago. vel qd̄ voluit
potuit. et. vt in. c. cū sup. in si. de offi. de leg. h̄ opi.
p̄bi. plus mihi placet p̄ istū tex. qui videt innuere
illā cōcessiōnē fuisse nullā. et clari⁹ p̄bat. j. eo. illud.
vbi dicā. et tenet ibi Cal. **E**t ex hoc no. q̄ si habēs
ius in re intendat donare ip̄az rem totalit⁹ et nō so-
lū ius qd̄ h̄z in re nō valet cōcessiō etiā respectu sui
iuris. ar. i. l. si is q̄ putabat. ff. de acq. here. et i. l. nec
ignorās. C. de dona. sec⁹ q̄n intēdebat donare ip̄az
re et oē ius qd̄ ēt i re. et sic pōt intelligi. l. si dom⁹. s̄.
ff. de lega. j. vbi legādo rem videt testator legare
oē ius qd̄ habebat i re. **I**n gl. si. ibi. cura. de intel-
lectu huius. c. dic vt ibi lati⁹ dicā. et ea que sequunt⁹
in glo. nō faciūt multū ad p̄positū. c. q̄ h̄ in secūda
p̄te nō loquimur de p̄ntatiōe facta p̄ possessore sed
de ecclesie p̄cessiōe in p̄prietatē. vñ cū patron⁹ non
habeat p̄prietatē ecclesie non pōt illā in aliū transfe-
re. q̄ nemo dat qd̄ non habet. vt in. l. traditio. ff. d̄
ac. re. do. **A**n aut de cōsuetudine possit p̄ferre laic⁹
ius cōferendū ecclesiam. dic vt plene no. Jo. an. in. c.
ij. de p̄ben. li. vj. et cōclusio est q̄ nō.

Quia clerici. Comparans vel emēs ius patronat⁹ eo spoliari debet. vel aliter. Qui emit ius patronatus ut possit pntare filium vel nepotē seu quem vult eo priuari debet. et vtrāq; lect. pōt sustentari. pmo ponit excessus. secūdo pena ibi. eodē. ¶ Ho. primo iuncta glo. j. q. ius patronatus appellat qñq; ad uocatia. vnde patronus potest appellari aduocat⁹ ecclesie. et hec denotatio surgit ab eo iure qz tenet ecclesiam defendere. vnde h ius onerosum transit i patronū. vt dixi. s. eo. in rubrica. et qz hic loquar de patrono p3 in lra dū dicit qz emebat vt possit pntare filios ad ecclesias. ¶ Secūdo no. ibi spoliando qz emēs ius patronatus debet eo spoliari sed cōtra h facit. nā spoliatio sonat in vitiū et in actū violētuz vt. s. de resti. spo. per totū. s. iura nō debēt pmittere violentiam ne inde iniuriar actio nascat. et. vt i c. qualiter. el. j. j. de accu. et l. i. meminerint. C. vñ vi. So. metu huius cōtrarij doc. intelligit lram dupliciter. primo exponēdo illud verbū spoliando. i. priuando qz priuatio sonat in actū iudicialē et licitum secus in verbo spoliatio. qd no. scdo intelligit proprie vt ex quo isti agūt actum a iure interdictū sicut de facto pcesserūt ita de facto potuerunt spoliari p epm qz nō est necesse qz res deducāt in iudiciū quā si velint qz rōne notorietatis nō sit opus iudiciū intentare. et fm hoc no. qz in actib⁹ notorie iniustis pcedit iudex extraiudicialiter. facit. c. qm. s. de si. pte sbyte. et nota hic ad siles questioes. si ergo notorie quis teneret ecclesiam iniuste nō est necesse qz ep̄s eū vocet in iudicio sed potest eū spoliare de facto. sic d factio se intrusit. ¶ In gl. in. d. cōparat ibi sed cum vniuersitate. vult ergo glo. qz in casu hui⁹. c. nō puniret emptor si emisset vniuersitatē tēporaliū i qua eēt ius patronatus. et idē sentit lhosti. et clarius Jo. cal. nā fm eū cū tex. pmittat verbum cōparant alia verba generalia sequētia vñ quocūq; modo. et. de bent intelligi fm qualitatē verborū pcedentiū. scz qn iniuste acquirūt. ar. in. c. sedes. de rescrip. et i. l. si. s. cui dulcia. ff. de vino oleo et tri. le. sed hoc dictū placet extra terminos huius. c. sed qz ad text. puto cōtrariū. nā ex qz isti emebat vt principaliter presentarent filios vel amicos cōmittebat simoniam mentale et sic vt isti compellerentur ab hac insolentia tex. apponit hic penā spoliationis seu priuationis. et p hoc illud verbū quocūq; modo qd ē valde vniuersale. ¶ In glo. sup verbo filij vel nepotes. ibi satis credo. nota bñ glo. qz quotidie allegat. Inn. tamē tenet cōtrariū hic sed doc. cōiter sequitur gl. et idē sentit Inno. in. c. cōsultuit. j. eo. et spe. co. ti. ad finez nō ob. c. cōsultuit. qz loquit qñ fili⁹ se intruderet i ecclesia patronata. secus si obtineret ad pntationez patris p institutionē ep̄i. Et ex hac gl. infero qz ep̄s pōt cōferre bñficiū filio alio legitimo vel nepoti dūmodo sit dignus. p hoc facit. l. si cōsul. ff. de adop. et c. nō satis. lxxvj. di. et c. omne. xxxj. di. sentit Archi. in. c. ep̄s. r. q. ij. vide qd le. et no. in. c. graue. s. de pben. ¶ In glo. si ibi erat patrona suiipsi⁹ Inno. dicit qz ecclesia remanebit libera. et hoc tene. h in enā fuit de mēre glo. nā ppric loquendo ecclesia

nō pōt eē patrona suiipsius. vnde his qui pmo habebat instituere habebit liberā collationem sicut si bñficiū nō eēt psonatū. et de hoc vide bo. gl. in. c. j. j. eo. li. vj. et ad istā pticulā debet referri cauda glo. in. d. ar. s. et licet variet tñ qd pdiri tene. nec obstat finale motiū gl. nā si patronat⁹ remaneret penes venditorē. tex. mandasset declarari emptionē nullam qd nō facit sed mandat emptorē spoliari. Itē pena apposita in vno ex correlatiuis videt⁹ apposita in altera cōcurrente eadē rōne vt est cōis theozica legistay in. l. si. ff. de accep. et in. l. vlti. C. de indicia vidui. Circa hoc tñ vide qd dixi in. c. j. s. de loca. h pcedunt qñ extraneus emit ius patronat⁹. ¶ Sz qritur quid si ipsamet ecclesia psonata emit ius patronatus. Glo. videtur velle qz nō remanebit libera. si tñ pctus nō teneat remanebit apud venditorē. Alij tenēt qz delictū psonē nō debet nocere ecclesie. Jo. an. cōcordādo dicit qz aut solus p̄latus emit et habz locū p̄ria opi. pcedēs. aut p̄lar⁹ cū collegio et pcedat opi. glo. qz delictū p̄lari et capituli nocet ecclesie. vt in. c. ij. de or. cog. et in regula delictū. de re. iur. lib. vj. sed Jo. Cal. videt⁹ sequi indistincte pcedētē opi. vt ecclesia remaneat libera qz iste venditor d3 spoliari ppter delictū suū. et licet do. An. sequat⁹ Jo. an. mihi tñ placet opi. Cal. vt saltē iudex ex officio suo cōsulat ecclesie. nā indignū est vt patron⁹ habeat amplius ius patronat⁹ qui psumpsit id vendere. vnde ecclesia remanebit libera nō rōne sui cōtract⁹ sed qz venditor debet spoliari. et.

De litteris. Ius patronatus consistit in aliqua vniuersitate tpalium transit cū ipsa vniuersitate etiam si vniuersitas transeat tñ quo ad vñle dominiū nisi ius patronat⁹ specificē fuerit exceptū. et ē notabilis casus et qñdie allegat. diuidit i duas pmo ponit querela ep̄i secūdo dā sibi iudices et instrunt quō debeant diffinire ibi mādām. ¶ Primo no. qz licet cōtract⁹ nō gratuit⁹ phibeat sup iure patronatus. vt. s. c. pcedenti. et clarius. j. eo. c. de iure tñ si cōtractus nō gratuit⁹ interuenit i aliqua vniuersitate tēporaliū ius patronatus existēs in vniuersitate transit ex illo titulo nō gratuito. qz contractus videt⁹ in ius sup rebus tpalib⁹ et nō sup iure patronatus sed accessorie transit ius patronat⁹. ¶ Et ex hoc nota qz ius patronat⁹ pōt eē accessoriū reb⁹ tpalibus facit. l. in modicis. et qd ibi no. ff. de cōtrahen. em. et l. si mercedem. s. si cum fundū. ff. de ac. em. et sic nota qz magis dignū potest accedere minus digno. ¶ Nota vltērius qz existēs in possessione iuris psonatus licet nō habeat proprietatē illius iuris valde pntat ita qz pntat⁹ p eū et institut⁹ p supiorē nō d3 postmodū remoueri lz appareat i futur⁹ pntatores nō habuisse ius pntandi. et ē rō qz pntatio censetur qdā fruct⁹ iuris pntandi. vt no. j. e. c. p̄sultantib⁹. s. fruct⁹ p̄tinēt ad possessorē nec tenet restituere si il lū bona fide cōsūpsit. vt no. in. c. grauis. s. de resti. spo. et hec ē p̄pria rō secūdi casus. c. et idē dic eadez rōne in electioib⁹. vt pbat in. c. querelā. de elec. ¶ Terrio no. vñā p̄acticā recogscēdi vñ psonum si obtinet p possessorē. nā institutus ad pntationes

possessoris dicitur respondere patrono de temporalibus. alia practica videbis. j. e. c. consultationibus. Item no. q. b. n. f. c. otus tenet patrono respondere de temporalibus. et intelligit de patrono ecclesiastico non seculari. ut l. e. et no. in. c. cum plantare. j. de p. uile. et ibi p. Inno. et in. c. in lateranensi. de p. ben. Quod autem sit ista recognitio seu responsio de temporalibus. certe non intelligas q. debeat dare temporalia patrono sed d. sibi reddere rationem administrationis temporalium non tamen valde stricte. puta dicendo qd expendat quotidie p. victualibus in genere. de q. vid. p. Inno. in. d. c. cu. et plantare. Et ex hoc no. q. pinguis ius habet patronus ecclesiasticus q. secularis. Item patronus ecclesiasticus h. sex menses ad presentandum et secularis quatuor. ut in. c. j. co. ti. li. vj. et de alijs differentijs dic. ut no. in. c. cu. propter. j. co. et in iuribus superius allegatis. Ultimo no. q. si presentatio facta pertinet ad monasterium valet presentatio p. solam abbatissam. In prium tamen facit. c. ea noscitur. de his que s. a. prela. et dic. ut ibi dixi. Et nota ex hoc et ex tex. mulierem esse capacem iuris presentandi. et vide qd dixi s. eo. et in. c. j. et si. de co. c. p. ben. In gl. j. in fi. aduerte q. glo. non reddit specificam rationem diuersitatis quare ius patronatus transit cu. villa locata et non cu. villa pignozata. vide tamen glo. velle q. hic fuit initus talis contractus p. que transiit utile dominium videlicet ville ut puta q. locatio fuit facta ad magnu. tempus iuxta no. p. Inno. in. c. p. pter. s. de loca. et sic cu. conductor habeat hic loco domini respectu utilis dominij transit etiam ius patronatus sicut transiret si ex toto venderet villa sed in creditore non transit dominium aliquod rei pignozate id non transit ius patronatus. sed aliud se sit hic glo. et aliud l. hosti. et Hof. si non clare iudicio meo h. d. q. in creditore non transit q. creditor tenet restituere omnes fructus quos pcepit ex re pignozata. ut in. c. cu. contra. de pigno. et in. c. j. de vfuris si si creditor pntaret et presentatus instituere non posset postea repetere illu. fructu. et sic creditor lucraretur illu. fructu. ex mutuo p. natura pignoris cu. mutuus debeat esse gratuitu. in. c. consuluit. de vfuris. si i. contractu locatiouis ad magnu. tempus cu. trascat possessio et ois utilitas rei locata. transit ius patronatus tanq. accessoriu. na. ille qui est in possessione h. presentare. ut in. c. consultationibus. j. e. nec tenet restituere comoditate qua pcepit ex re locata. id est et foris quando trasit dominium utile et directum vel utile tamen. ad hoc. c. cu. seculu. j. e. et. d. l. in modicis. et. d. l. si mercedez. per hoc dico dispositione huius. c. non pcedere si locatio fuisset facta ad modicu. tempus. q. tunc non trasiret dominium utile nec possessio sed detentatio q. colonus ad modicu. tempus possidet dno. et non sibi. l. male agis. C. de prescrip. xxx. vel. xl. an. vbi presentatio reperiret facta ab eo qui non est in possessione presentandi nisi diceret q. colonus possidet naturaliter sibi licet ciuili dno. vbi rone illi naturalis videt posse presentare. ut sic iste pceptat istu. fructu. sicut pcepit ceteros fructus ville et maxime q. iste text. loquitur indistincte. In gl. fi. in fi. gl. in effectu ponit duas opi. pma q. exis in possessione ius patronatus pot presentare non obstante q. sibi sit mora p. trouersia sup. ipo iure ex q. non reuocatur in dubiu. de ipsa possessione. et banc

opi. videt seq. Jo. li. q. vj. b. quippe. et coiter doct. sentiunt h. illa rone q. presentatio est quida. fructus iuris presentandi. vbi sicut possessor in re prophana colligit fructus lite pcedente ita et in h. iure. Secunda opi. quaz gl. sequit est q. non possit presentare ex q. lis est sibi mora vel si admittit presentatio non debet sequi institutio p. supior. sed d. expectari exitu. c. e. Sed tu dic latu. colligendo aliqua dicta do. An. et declarando hanc materiam ampliando terminos gl. q. aut q. s. in possessione sine aliq. controuersia. et tunc pot presentare et institutus ad presentationem suam non d. postea remoueri. l. apparet possessor non habuisse ius proprietatis. ad h. videt tex. in. c. consultationibus. j. e. et in. d. c. querela. Ratio naturalis est. q. possessor non tenet restituere fructus quos p. habili rone psumpsit. nec effectus locupletior. ut dixi in. d. c. grauis. ita est in casu nostro. Nam per presentationem possessor non est effectus locupletior. ideo presentatus et institutus ad ei. presentationem non debet remoueri sed debet deinceps cognoscere veru. p. onu. et hoc modo intellige istu. tex. in scdo casu. Inaz debes intelligere q. iste miles erat in possessione. et q. presentauit an. mora controuersia. et presentatus fuit institutus. et hoc intellige q. presentatus erat possessor bone fidei. secus si male fidei. q. sicut possessor male fidei non facit fructus suos etiam quos consumpsit. ut in. d. c. grauis. ita nec iste potuit valide presentare. h. e. nota bile dictu. Inno. in. c. ij. de in. inte. resti. et in. c. litteri de resti. spo. et p. hoc notabile dictu. limita. p. dictu. c. q. rel. et. d. c. consultationibus. Aut presentans erat i. possessione bone fidei. sed fuit sibi mora controuersia ante presentationem. et tunc aut lis est mora sup. possessione q. negat ipm. possidere et non debet admitti presentatio q. sup. hoc dependet questio. et sic debes intelligere p. dictu. c. ij. de in. inte. resti. expresse vult glo. ibi et i. d. c. b. quippe. Quaz mouet controuersia non sup. possessione. sed sup. proprietate iuris. ut q. ali. dicit ipm. esse patronu. licet reus sit in possessione. et iste casus dubitabilis. de quo p. p. loquitur glo. et dic. q. presentare potest sicut et alios fructus colligere. si presentatio si d. admitti p. supior. ita ut instituat presentatu. sed potest admittere simplr. et differre institutionem in exitu. Ratio est ista. possessor tenet restituere omnes fructus quos pcepit post li. co. est. ut dixi in. d. c. grauis. si si instituere presentatu. lite pcedente et succuberet presentator in proprietate non posset restituere illu. fructu. q. legitime institutus remoueri non d. et id. ppter impossibilitatem restituendi d. differri institutio. Simile si quis dilapidat fructus post li. co. est. nec soluendo. na. fructus sequestrat ut dixi in. c. fi. s. de sequest. pos. et fructus in reb. p. phanis pot. possessor p. p. fructus et vti libere possessione sua lite pcedente. q. pot. eosdem restituere vel estimatione. Et ex his habes declaratu. istu. tex. in scdo cau. vbi non colligas h. arg. a prio sensu. q. presentatio non d. admitti p. p. trouersia. sed q. institutio non d. fieri et facta non tenet. et p. hoc habes facti declarata ista mam. Extra gl. p. declaratione p. dictorum et materie q. r. q. ius patronatus d. transire cu. vniuersitate. So. ex dicti Inno. pot. colligi q. non sufficit q. inhereat ciuicis rei. sed oportet re. esse tale q. absq. alia exp. sione p. teneat i. se iura vniuersitatis.

vt villa et castrum quod habet in se iurisdictionem honorem
et districtum, et intellige hoc habere iurisdictionem et di-
strictum ex consuetudine seu ex statuto hominum, scilicet de iu-
re communi. vt ipsemet Innocentius. no. in. c. cum ad sedem. de resi-
spo. Et per hoc inferat ad quod si habes aliquos fundos in
villa. dicat vendendo tibi omnia iura quod habeo in villa. nu-
quid transeat ius patronatus? et dicit Innocentius. q. no. qz
hic non subest aliqui vniuersitas. vnde punde est ac si dice-
ret vendendo tibi tale et tale fundum. Quid autem si dicat
vendendo tibi omnia bona mea. Innocentius. et Jo. an. sentiunt
ius patronatus non transire quia ista non continent vniuersita-
tem in se. licet alij contra. Sed pro hac opinione. tria adduco
bo. tex. in. l. bonorum. la. ij. ff. de verb. sig. vbi dicitur
quod bonorum appellatio pertinet vniuersitati sic hereditas
Iste quid autem vendita hereditate transit ius patronatus?
coiter tenet quod sic. qz hereditas in se est quod vniuersum
vt in. d. l. bonorum. et in. l. hereditas. ff. de peti. here.
Quid autem si vendat palatium in quo est ius patronatus.
nec habet adit? nisi per palatium. quidam tennuerunt ius
patronatus transire. ar. in. l. si mercede. §. si cum fun-
dum. ff. de ac. emp. vbi hoc sentiunt glo. et Bar. lo-
quuntur tamen in fundo in quo est ius patronatus. §. Inno. et Jo.
an. tenent hoc oppositum. qz palatium non est quod vniuersum
sed res particularis. Nec obstat dicte leges. qz procedunt
in sepulchro quod est inutile deus si non posset ad illud hunc
aditum. §. ius patronatus potest possideri et exercitari abs-
que eo quod vadat ad ecclesiam. et hoc plus placet.

Illud preter eum. Si lai-
rico vel religioso loco concedit ecclesiam sine
consensu episcopi non obstante tali concessione que non valet
ad ipsam ecclesiam cum vacauerit poterit pertinere. et eam
alteri ecclesie de consensu episcopi poterit concedere. h. d. cum
c. suggestum. et c. cum laici. j. e. l. habet duo dicta. secundum
ibi licet. Pro. primo quod ex acquisitione ius patronatus
non habet laicus potestatem concedendi ecclesiam quod ad
potestatem vnde hic. nec quod ad titulum. vt. j. e. cum laici. sed
solum consequi potestatem pertinendi clericum episcopo per eum
instituendum. vt. j. e. c. si. Secundo no. hic tex. aptus quod
ex concessione ecclesie facta per patronum non videtur concedi
ius patronatus. nam si transiisset hic ius patronatus non
potuisset patronus postmodum pertinere clericum cuius
prius hic dicitur. Item no. episcopus non posse beneficium pro-
natum alicui conferre sine presentatione patroni etiam
am ecclesiastici. et quod institutio facta sine presentatione pa-
troni est de rigore iuris irritanda. Et no. bene h. verba
nam ideo dicit de rigore. quod de equitate non est retractan-
da cum ius patroni pendeat ex gratia. vt dixi. §. eo.
quoniam. hic tamen rigor pertinet equitati pro non instante. vt in
c. decernimus. xvj. q. vij. et per illud textum. potest dici quod insti-
tutio sit ipso iure irrita. quod etiam sentit Jo. an. in. c. ij.
de offi. vica. li. vj. et tunc exponere verbum irritanda. i.
irrita nuncianda. vel est irritanda quod ad factum sicut de fa-
cto. pcessit. Sed op. §. prima pre. c. videtur enim quod cum consen-
su episcopi non possit laicus concedere ecclesiam cuius prius h.
in iure cum laico non possit eam possidere. vt in. c. eam
de prescrip. et per non dato habet. et. vt in. c. cum autem.
§. c. Jo. doc. intelligit textum. in ecclesiis quod de facto de-
nunt a laicis potestibus. vnde vt eripiant a manibus eorum
iura concedunt quod interueniente auctore episcopi valeat conces-
sio facta loco religioso vel alteri ecclesie. sile i concessione

decimay. v. le. et no. in. c. cum applica. de his quod sunt a pla-
et intellige quod laicus concedit in proprietate. nam in titulum
nullo modo concedere potest. nec iura h. permittunt quoniam
laicus conferens ecclesiam saltim minori excoicatione. vt i.
c. si quis deinceps. xvj. q. vij. In glo. j. in fi. sentit h.
glo. quod proventus potest concedere ius patronatus sine consen-
su episcopi. §. prius sentit glo. pe. et fi. et vide glo. in. c. nemi-
ni. xvj. q. vij. Doc. ponit hic varias opiniones. §. concluden-
do distingue quod aut patronus concedit ecclesiam alicui lo-
co religioso in proprietate. et hoc constat. Aut concedit
ius patronatus et constat. Aut pcedit simpliciter ecclesiam
et non constat quid intendebat concedere. vnde ecclesiam
vel ius patronatus. Primo casu concessio sine auctore episcopi
est nulla. vt hic et in. d. c. quod auct. vnde etiam ius patronatus
non transiret. Item quod illud ius non intendit concedere
et donatio sumit vires ab intentione donatoris. vt
in. l. nec ignoras. C. de dona. §. non valet concessio ec-
clesie. quod non poterat eam concedere. nec concessio iuris
patronatus. quod non intendebat illud concedere. vnde h. lo-
cum illa regula quod noluit potuit et quod voluit adimple-
re nequiuit. vt in. c. cum super. de offi. dele. et in. l. mul-
tum interest. C. si quis aliter. vel sibi. et in h. casu prope
intelligi iste tex. et c. quod auct. §. c. Secundo casu princi-
pali cum concedit ius patronatus. aut concedit generaliter
concedendo vniuersitatem aliquam. et tunc transit in quem
cumque etiam sine auctoritate episcopi. vt. §. eo. ex lris. et. j. c.
cum seculum. non tamen dicitur exprimere ius patronatus. vnde si
diceret vendendo tibi tale villam cum iure patronatus in ea ex-
istente non valet venditio respectu ius patronatus. et
de hoc ultimo vide latius per Jo. an. i. c. j. eo. ti. lib. vj.
Aut vult concedere ius patronatus per se. aut in vltima
voluntate puta legando. et si hoc facit cum consensu episcopi i-
dubie tenet. §. nuquid valeat sine consensu episcopi. dicat
post Jo. an. j. e. c. cum seculum. Aut vult concedere in
vivos. et tunc aut ecclesie aut loco religioso. et valet co-
cessio etiam sine auctoritate episcopi. tex. videtur h. in. d. licet
nam ille. §. venit aduersariue ad precedentia. Item tex.
hic dicit quod h. liberam facultatem concedendi loco religi-
oso. non enim est libera facultas si necessario deberet
habe consensum episcopi. vt no. in. c. de multa. §. de preben.
et in. c. licet episcopus. et. li. vj. et hac opinio. coiter tenet doc.
et facit. c. vnicui. a prius sensu. eo. ti. li. vj. Aut vult co-
cedere laico vel derico recipienti nomine proprio. et non
valet concessio sine consensu episcopi. ar. hic et in. d. c. j. a prius
sensu. et hac opinio. tenet h. hosti. et Jo. an. sequit Ar-
chi. in. d. j. et. xvj. q. vij. pie mentis. l. §. Inno. et quidam
alij senserunt prius. §. quod laico etiam posset concedere sine
consensu episcopi. §. prima opinio. corior et verior. Item diuersi-
tatis est duplex. prima quod laici magis consueuerunt ag-
grauare ecclesias quam clerici. ar. ij. q. vij. laicos. et c. lai-
ci. Secunda ratio quod si clerici excedunt terminos suos facili-
us possunt cōpesci per ecclesias quam laici. ar. lxxix. di. indica-
tum. et hac opinio. tene. Ad quod autem requiritur episcopi consen-
sus. dic vt videat an expediat ecclesie mutare personam
nam si vellet concedere potestiori seu tyranno episcopus non con-
sentiat. Item aduerte an interueniat fraus. nam timen-
dum est an sit ficta venditio. et hoc quo ad secundum membrum
¶ Venio ad tertium quod simpliciter pcedit ecclesiam et non
apparet quod vellet concedere. In quo distingue quod aut
concedit cum consensu episcopi et transferit ius patronatus et oē
aliud ius quod h. in ea. ar. c. pastoralis. de dona. p. h.

c. qd autē. s. e. t. qd ibi nō. in glo. Aut pcessit sine cō
sensu epi t nō valet cōcessio in aliq. qz peccat in for
ma t hoc casu pōt intelligi iste tex. nā hic nō distin
guif anim⁹ donatoris. t p q in nullo valuit cōces
sio ecclesie facta p laicos. t p hoc habes declaratos
t suppletos casus glo. t materiā hui⁹. c. t. c. qd aut.
t vide qd ibi dixi. ¶ In glo. ij. in fi. de hoc brocar
do. dic vt nō. in regula nō prestat. de reg. iur. li. vj.
t p gl. in. c. auditis. hic alle. ¶ In glo. iij. in fi. vult
ergo glo. q loco religioso pōt cōcedi ecclesia nō va
cans cū auctoritate epi. ¶ In hoc facit iste tex. nā cō
cessio fuit facta religiose domui. t tñ dicif q nō va
luit cōcessio de re nō vacāte. vñ dicerē q aut qd intē
dit donare ecclesiam nō vacāte loco religioso vt vale
at vt ex nūc in p iudiciū rectoris. t nō valet donatio
t ita intelligat iste tex. Aut intēdit cōcedere sine pre
iudicio rectoris t valet. t sic intelligo glo. t p h tex.
in. c. cōsultationib⁹. de dona. t de. fi. de reb⁹ ec. nō
alie. ¶ Ultimo extra glo. oppo. d. c. ij. de sup. neg.
pla. vbi valet institutio epi sine p sntatione psoni.
cui⁹ p riu innuit ista lra in fi. So. regularit nō valet
vt hic. t in. d. c. decernim⁹. Fallit fm lhosti. si patro
nus fuit negligēs in p sntando. vt in. d. c. ij. t dic q
data negligentia patroni p rās deuoluif ad eū qui
habebat institue cū si epi nō sit. vt ē gl. multūho.
in de. j. de sup. neg. pla. Secūdo fallit qn patronus
p sntauit indignū. vt in. d. c. ij. t p hoc sentit lhosti. q
patron⁹ p sntando indignū p riuat ea vice p rāte
p sntandi. qd an sit verū indistincte pleni⁹ dixi. i. c.
cū vos. de offi. or. t dic vt ibi. Tertio fallit fm eum
si cōcessio sit p papā vel p legatū de latere. vt i. c. cū
dilect⁹. j. eo. Sed tu dic melius q aut ē iuspatrona
tus ecclesie. t pcedit dictū lhosti. vt legat⁹ possit cō
cedere sine p sntandē ecclesie. t ita loqf. c. cū dilectus.
Aut ē patron⁹ laicoz t nullus citra papā pōt eccle
siam cōferre sine p sntandē patroni. t iste est pprie
casus in. d. c. cū dilect⁹. j. eo. vbi de hoc vide bo. gl.
in. c. p lterras. de preben. in cle.

Querimoniam. Instituti i ec
clesiis p nouos patronos mutari nō possunt
nec vicissitudines ecclesiarū p eos fieri. Duo sunt di
cta. scdm ibi. vicissitudines. ¶ Nota q licet patro
nus habeat ius p sntandi in ecclesia. vt. s. e. qn per
totū. tñ legitime institut⁹ ad p sntationē antiq p rō
ni nō debet remoueri ad instātiā noui patroni. t
iste est pprie intellect⁹. c. Et hec faciunt ad. q. pone
plures heredes fuisse institutos p defunctū reperi
tur iuspatronatus in hereditate. nūquid possit illō
adiudicari alteri ex heredib⁹. Jo. an. post Hof. te
net q nō. ar. hui⁹. c. qd phibet mutationē ordinati
onis ecclesie fm humanā cōditionē. licz enī noia de
bitoz inuenta in hereditate possint adiudicari vni
ex heredibus licet diuidi nō possint. vt in. l. ea que
C. fami. her. t in. l. ij. t. iij. ff. eo. tñ iuspatronat⁹ nō
pōt diuidi inter heredes. nec adiudicari vni ex he
redib⁹ s oēs heredes patroni erūt in solidum. Do.
p de. miraf de hoc dicto Jo. an. cum iste tex. nō pro
hibeat translationē de vno in aliū. vñ tenet ipe q li
cite pōt adiudicari vni ex heredib⁹. tñ qz ius patro

nat⁹ transit cū vniuersitate. vt in. c. ex lris. s. eo. tñ qz
vtilit⁹ ē ecclesie vnū habere patronū qz plures. qz lo
let negligi qd cōmunit possidef. C. qn t quib⁹ q rta
ps debet. l. ij. li. x. sed mihi plus placet opinio pce
dens tali rōne. Aut enī hereditas equalit diuidit
inter institutos. t nō apparet rō quare magis debz
adiudicari vni ex heredib⁹ qz alteri. vñ cū sit ius
indiuifibile cōsistit penes oēs in solidū. vt nō. gl. s.
eo. c. i. Aut cui adiudicat fuit data minor ps here
ditat⁹ t nō valet illa adiudicatio. qz videf adiudica
tum iuspatronat⁹ in cōpensationē bonoz. t sic quo
dāmodo cōmutet cū re tpali t recipet estimationez
cōtra. c. d iure. j. e. Et tene mēti hanc questionē qz
quotidie pōt accidere. t p hoc als dixi q patronus
nihil habens in bonis nō poterit cedere iuspatro
nat⁹ creditorib⁹. qz nō recipit estimationez vt dixi.
nec potest interuenire titulus nō gratuit⁹. vt in. c.
qz clerici. s. eo. t i. c. p rca. de transac. Sed quero
quid intendat lra p verbū vicissitudines. Sol. tres
sunt intellectus. Quidā exponūt vicissitudines. i.
mutationes seu grauamina. Alij vt Inno. q inten
dit phibere q patroni nō possūt conuenire adinui
cē vt vnus sit patron⁹ vno anno. ali⁹ alio. vt sic ha
beant quādā vicissitudinē. Sed hoc dictū limita qn
vellent ex toto ius diuidere. nam respectu exerciti
bene possunt hāc cōuentionē facere vt vnus presen
tet vna vice. ali⁹ alia. vt ē tex. i. de. fi. e. ti. Sile in tu
toribus qui respectu administrationis possūt diui
sionē adinui cē facere. sed nō possunt diuisionē ad
inui cē facere quo ad ius tutele. vt. l. inter tutores.
ff. de admi. tuto. Tertij vt lhosti. intelligunt q phi
bet hec cōmutatio iuspatronatus. v rputa si duo
patroni haberēt plura iurapatronatus. non pōt
illa pmutare sine auctoritate epi. t nō. hunc intelle
ctum. qz facit ad ea que dixi in. c. pcedenti. p hoc vi
detur glo. in. c. nemini. vj. q. vij. t quilibet intelle
ctus est bonus in se. ¶ In glo. j. in fi. hec glo. nō re
spōdet specificē ad. c. decernimus. vbi mutat rector
ad instātiā patroni. ideo dic q illud loquit qn epus
spreto patrono instituit rectore in ecclesia. hic loqui
mur quādo sacerdos fuit legitime institut⁹ qui mu
tari nō debet ex mutatione patroni. ¶ Sed quero
que fuit rō dubitandi. So. potuit esse duplex. Pri
ma qz resolutio iure auctoris resoluif ius successor
vt in. l. lex vectigalis. ff. de pigno. s pson⁹ antiqu⁹
fuit auctor iuris hui⁹ sacerdotis. videbat q resolu
to iure illius esset resolutum ius istius. ¶ Secunda
ratio successor nō tenetur stare cōtractui inito p p
decessorē. nam emptor dom⁹ nō tenet stare locatio
ni facte p venditorē cū sit successor singulari. vt i. l.
emptorē. C. loca. vbi videbat q nou⁹ patron⁹ nō te
nebat stare pntationi facte p pdecessorē. s p riu hic
decidit. Rō qz rector institut⁹ in ecclesia nō hz ius
a p rono pncipalit. s a supiore instituyente. vt i. c. qd
aut. s. e. Itē institut⁹ hz ius in ecclesia. vt i. c. si tibi ab
senti. de pben. li. vj. iō nō pōt remoueri p successorē
facit qd nō. in. d. l. emptorem.

Quam laici. Summatū ē. s. e. illud.
c. ¶ Summa sic. P ronus
ecclesiā clerico pferre nō pōt. t si contulerit
Dd 2

pōt hoc nō obſtāte ad illā pſentare rectorē. **P**rimo dicitur ſecūdo rō. ibi nō enī. **P**rimo nō. caluz in q̄ quis pōt pōt venire p̄ p̄p̄iū factū. t̄ in hoc multuz inſtat glo. t̄ Jo. an. ponit plures caſus. ſed tu vide plene p̄ Cal. in. c. ſi q̄s p̄ſcrip̄t. de re. eccl. nō alie. dicit in. c. cū ſup. de cōceſ. p̄ben. p̄ Bar. in. l. p̄ moztē. ff. de adop. t̄ in. l. q̄ ea mēte. ff. de fur. p̄ Ly. in. l. ſi q̄s nō dicā rape. C. de epi. t̄ de. vbi tractat an ſit loc⁹ p̄nie in delictis. t̄ aliqd̄ tetigi. i. c. j. de eo q̄ mit. in poſ. **S**ecūdo nō. patronū nō poſſe ordinare eccleſiam. vñ nō pōt eā alicui cōferre in titulū. t̄ dic hoc p̄cedere etiā ſi ſit p̄ſonus eccleſiaſtic⁹. vt in. c. ſi. j. e. t̄ in. c. j. xvj. q. vj. **S**ed hic quero. nūqd̄ iudex ſecularis poſſit p̄pter delictū p̄uare p̄ſonū laicum iure patronat⁹. vide gl. no. xvj. q. vj. c. filijs. **I**n cōtrariū vide glo. in de. paſtoraliſ. in. x. ſubiecte. de re iudi. ſatis putarē q̄ p̄ ſe nō poſſit eū p̄uare cum iūſpatronat⁹ teneat ab eccleſia t̄ nō a principe ſeculari. ſi cū vniuerſitate bonoz poterit. t̄ iō ſi p̄ſ cōmiſit crimē leſe maiestatis. t̄ ſic oſa bona cōſiſcant. dico q̄ tranſit iūſpatronatus in ſiſcū t̄ nō ad filios. t̄ ſic intellige glo. no. in. d. c. filijs. facit q̄d̄ dixi. ſ. e. c. ex lris. **E**t hec faciūt ad aliā. q. noſ. pone q̄ cōmit tens crimē leſe maiestatis h̄z filiū clericū bñficiatū. nūquid filius p̄dat bñficiū. t̄ videſ p̄mo q̄ ſic quia filij hui⁹ criminoli efficiunt infames. vj. q. j. c. verū x. ſi q̄s cū militib⁹. t̄ in. l. q̄ſq̄s. C. ad. l. iul. maie. ſed infamis nō pōt tenere bñficiū. vt in regula infami bus. de regu. iu. li. vj. t̄ in. c. inter dilectos. d̄ excef. pla. ſi p̄ria ſniam tene. q̄ cū fili⁹ ſit cleric⁹ nō effici infamis. q̄ lex ſeculari nō potuit illū inſicē cū nō ſit legi ſubdit⁹. vt i. c. q̄d̄ clericis. t̄ q̄d̄ ibi no. de ſo. cōpe. t̄ ad h̄ vide gl. no. in. c. ſaſ. puerſū. l. vj. di.

Cetra paſtorali. **R**eligioſi veni nere nō pōt eccleſias ſibi p̄ceſſas a laicis ſine dioceſani cōſenſu. niſi legitime p̄ſcripſerint vel poſtea dioceſan⁹ cōſenſerint. **E**t tria facit. primo ponit dictū. ſecūdo exceptionē. ibi. niſi. tertio rōnē ipſius. ibi cū enim. **P**rimo p̄mo laicū poſſe ex dioceſani cōſenſu cōferre eccleſiam q̄ ad p̄p̄ietatē loco religioſo t̄ intellige iſtū tex. put dixi. ſ. e. illud. vt intelligat diſpenſatiue q̄n laici iſtas eccleſias d̄ facto tenebāt t̄ erāt ita potētes vt ab eoz manib⁹ eripi nō poſſet aſs aut laic⁹ cōferre vel donare eccleſiam nō pōt quā tūcūq̄ interuenerit conſenſus epi. q̄ nemo dat q̄d̄ nō habet. ſ. e. q̄d̄ aut. **S**ecūdo q̄ eccleſia pōt p̄ſcribi p̄ eccleſiā. intellige iure p̄p̄ietatis vt eccleſiaz habeat ad p̄p̄ios vſus vel tanq̄ ſubiectā vel vnitā t̄ in hoc tene mēti iſtū tex. t̄ vide q̄d̄ dixi in. c. vt ſup de re. ec. nō ali. t̄ q̄d̄ no. gl. in de. j. de excef. pla. ſec⁹ dicit doc. reſpectu tituli. nā p̄ſcribere q̄s eccleſiam nō pōt vt eā habeat tanq̄ p̄lat⁹ ſeu rector. i regula j. de re. iu. i. vj. t̄ in. c. ex frequētib⁹. d̄ inſti. q̄d̄ limita put glo. ſing. in. c. cōtingit. de do. t̄ p̄u. t̄ ibi dixi. **S**ic no. caſū in q̄ titulus min⁹ legitim⁹ dat cauſā p̄ſcribēdi. t̄ de h̄ lat⁹. j. **S**ic no. ibi. poſtea cōſenſus t̄. q̄ vbi in actu req̄riſ alicui⁹ cōſenſus ſufficit vt interueniat ex poſt facto. t̄ no. q̄ non pōt interuenire cōſenſus etiā p̄ actū nullū. q̄d̄ videſ p̄ noſ. p̄ Jnn.

in. c. cū cōſuetudinis. de cōſue. ſ. dic q̄ act⁹ valebit vt extēnō vt extēnē. facit q̄d̄ no. gl. in regula ratū t̄ in regula rati. t̄ regula nō firmat. de re. iur. li. vj. **I**n glo. ij. in ſi. ex hac gl. habes tres ſolutiones ad p̄riū formatū in principio. **P**rima q̄ rōne ſcāda li tolerat hec p̄ſcriptio. t̄ hāc ſolutionē ſentit Guil. naſo dicēs q̄ in hoc iſta decre. cōtinet ḡſam. ſ. hec ſo. nō placet. q̄ intellect⁹ iuriū nō ſunt trahendi ad ḡſam. vt no. in. c. ex pre. de teſti. **S**ic hic nō ē aliqd̄ verbū ſapiens ḡſam. imo tex. in verbo legitima in nuit oſpoſitū. nā p̄ſcriptio nō pōt dici legitima niſi habeat oēs qua itates req̄ſitas a lege. **S**ecūda ſolutio q̄ ex curſu t̄p̄is tacite interuenit cōſenſus epi. h̄ ſolutio p̄ma frōre ē notabilis. **S**z ob. q̄ in actu odio ſo nō p̄ſumit p̄ſenſus ex taciturnitate. vt no. in regula qui tacet. de reg. iu. li. vj. facit. c. cū iam dudū. de p̄ben. niſi velis ſaluare. dicēdo q̄ ex curſu tanti t̄p̄is p̄ſumit q̄ p̄ſenſus int̄uenerit. p̄ q̄ gl. no. l. c. p̄uenit. de emp. t̄ ven. **T**ertia ſolutio t̄ notabilior q̄ illi qui receperunt a laicis nō potuerunt p̄ſcribere ſed ſucceſſores q̄ p̄babiliter potuerūt ignorare q̄litate facti potuerūt p̄ſcribere q̄ pon⁹ ſucceſſores errant in facto q̄s in iure. t̄ nota ſingulariſ hāc ſolutionē t̄ habes glo. ſilicet in. c. de q̄rta. de p̄ſcrip. t̄ in. c. in primis. ij. q. j. t̄ in. c. ſi ſacerdotes. xvj. q. iij. **E**t no. q̄ vitiū p̄lati p̄deceſſoris nō nocet ſucceſſori in p̄ſcriptione h̄z p̄riū ſit in herede. q̄ mala fides deſūcti nocet heredi vniuerſali. vt in. l. cū heres. ff. d̄ diuer. t̄ t̄p̄. p̄ſcrip. t̄ l. vitia. C. d̄ acq̄. poſ. **E**t ē diuerſitatis rō. q̄ heres cenſet vna p̄ſona euz defuncto. vt in auē. de iure iur. a moriēte p̄ſiro. ſ. j. ſ. ſucceſſor in dignitate nō ē eadē p̄ſona cū p̄deceſſore. **R**ō rationis ē q̄ heres omne ius cauſat a defuncto. ſ. ſucceſſor in dignitate cauſat a ſupiore q̄ p̄mouit euz et nō a defuncto. ad h̄ q̄d̄ no. Jnn. in. c. eā te. de reſcrip. t̄ do. de ro. deci. cccxiiij. t̄ hanc differētiā ſequitur Dy. in regula poſſeſſor. d̄ re. iu. li. vj. **Q**uarta ſolutio ex ra gl. ponit p̄ Jnn. q̄ ſit cleric⁹ vel religioſi errabāt in facto t̄ nō in iure. q̄ credebāt conſenſū epi interueniſſe. vt q̄ hoc audiuerūt a fidedignis. vel fuerūt eis oſteſe ſe falſe. nā error p̄babil in titulo p̄ſtat cām p̄ſcribēdi. vt in. l. q̄d̄ vulgo. ff. p̄emptore. t̄ plene p̄ Bar. in. l. cellus. ff. de vſuca. **E**t no. bñ tu canonista hanc ſolutionē. q̄ in p̄ſcriptione vbi requiritur titulus ſufficit q̄ quis credat titulū ſpālem interueniſſe p̄babiliter credulitate duct⁹ vt q̄ audiuit a fidedignis vel ē fama viciniē. t̄ pro hac ſo. vide q̄d̄ dixi in. c. ij. de his que ſi. a p̄ela. **Q**uinta ſo. dat p̄ Hof. t̄ Uin. dicētes q̄ h̄ nō cadit p̄p̄ie p̄ſcriptio. ſ. p̄pter odiū epi negligētis cauſat iſtis clericis exceptio. **E**t no. ſingulariſ hāc ſo. nā in nuit q̄ vbi p̄ſcriptio cauſat ex ſola negligētia non petētis tūc currit p̄ſcriptio etiā cum mala fide cum parē exceptio p̄ nō petētē. t̄ ſic facit q̄ p̄ credito rem nō petentē debitū currat p̄ſcriptio etiā cū mala fide. q̄ ex ſola negligētia creditoſis ſine facto de bitoris currit p̄ſcriptio. t̄ hoc ſenſit Jnn. in. c. quia pleriq̄. de imu. eccl. t̄ Archidi. xvj. q. iij. ſ. poteſt. t̄ Bar. in. l. ſequit. ſ. ſi viam. de vſuca. in. l. ſi. ff. quē ad. ſer. amit. ſ. ipemet Bar. ſenſit oſpoſitū. in. l. oēs

populi. ff. de iusti. et iur. et Jo. an. in. c. ij. de excep. li. vj. Et hac pte piam comunitur tenet moderniores in. c. fi. de prescript. et ibi dixi. et tango in. c. qd clerici. d. fo. cope. Alij aliter solut sed diuinat. id te ne ultimā so. gl. vel aliā Inno. In glo. pe. in. fi. d. hoc dic vt in regula nō firmat. de re. iur. li. vj. Et vt supra dixi cōcessio ista ex subsequēti cōsensu valet vt exnūc nō aut trahit retro vt valeat vt extunc. In glo. fi. in. fi. dic q id qd nō hz in actu nec i potentia nō pōt in aliū transferre. sed id qd hz i potentia licet nō habeat in actu pōt transferre. exemplū in electorib⁹ qui nō habēt dignitatē epālē. et tamen transferūt in electum. et in cardinalibus in papam

I vero. Si patroni ecclesie vacanti infra tēpus a iure concessum nō pntant ep̄s ordinabit ecclesiam. Primo qd. scdo solutio. ibi sane. tertio limitatio. ibi ita. Nota primo q ep̄s qui hz instituere nō d3 expectare patronos cōtendentes sup iurepatronat⁹ nisi vsq ad tēpus patronis prefirū ad presentādū et sic vsq ad quattuor menses si sunt laici. et vsq ad lex si sunt clerici. vt in. c. vnico. j. eo. li. vj. ad idēz. c. qm̄. s. eo. et in. c. eā te. j. c. Mo. ibi. proga. q ep̄s nō d3 incōtinenti pferre ecclesiā si aliū cōtendūt super iurepatronatus. et intellige qm̄ cōstet ecclesiā eē patronatā si ignorat cui cōpetat. tūc enī debet spectare vsq ad tēpus p̄dictū. si si nō cōstaret ecclesiam eē patronatā si tenet ep̄s differre institut. onē ad solam assertionē cōtendentū de isto iure. ar. xvj. q. iij. in. c. volumus. Itē no. casum in quo ep̄s hz instituit i ecclesia patronata sine p̄tatione. Ultimo nota casum in quo fit p̄sentatio post institutionem nō aut intelligas q hic p̄sentatio ius de nouo transferat in institutū. si fit vt ver⁹ patron⁹ adipiscat p̄ sessionē p̄tandi post victoriā in lite. vel vt iste p̄sbyter institut⁹ nō veret de facto p̄ verū patronūz Quid aut si iste qui obtinuit in lite nō vult p̄sentare institutū p ep̄m. dicūt doc. q non nocet instituto qz iā habuit plenū ius ex institutione ep̄i aucte iuris. nam ista p̄sentatio fit ad cautelaz. vt. s. dixi. Et nota ex hoc vnū modū recognoscēdi patronūz qui pronunciat⁹ patronus post institutionē legitime factam per ep̄m.

I n seculum. Si iuspatronatus eccle. deuenit ad exemptos p hoc in nullo d3 ledi ius ep̄ale. Primo exordiū decisum. scdo phibitio. ibi. phibemus. Nota primo q iuspatronat⁹ existēs in aliquo feudo transit cū venditione feudi qd itelligit Inno. qm̄ villa vel castrū fuit datū in feudū. scdus si res p̄ticularis. vt vnū prediū quasi tunc feudū nō sit qd vniuersū. s. potius res p̄ticularis. qd no. Ex hoc enā inferē q licet iuspatronat⁹ cōpetat in ecclesia p̄structa in fundo tuo. nō tñ cū alienatōe fundi transit iuspatronat⁹. licet ego dubitē qm̄ fundus ē dat⁹ in feudū. qz cū habeat dñs fundi iurisdictionē. vt in. c. ceterū. de iudi. et c. ex transmissa et c. vcz. de fo. cope. et sic feudū absq alia expressione multa cōtineat. videē q transeat iuspatronatus. doc. tñ cōiter sentiūt oppositū. Mo. secūdo q fra-

tres hospitalarij p̄st acquirere iuspatronat⁹ etiaz in ecclis parochialib⁹. Ultimo no. q exemptus hñs iuspatronat⁹ in nullo pōt diminuerē ius ep̄i. p hoc bo. ter. xvj. q. vj. c. j. In gl. j. i. fi. no. ex gl. plures modos in quib⁹ iuspatronat⁹ transferē. eol dē modos ponit Inno. s. e. sup rubrica. et vide glo. xvj. q. vij. in. c. pie mēis. Et qten⁹ gl. dicit de successione dubitat. nūqd transeat iuspatronat⁹ ad heredes extraneos an ad suos. So. qdā dixerūt q quē admodū iuspatronat⁹ libertorū trāsīt solū ad filios etiā si nō sunt heredes. C. de lani. liber. tol. l. j. s. ibi cōditione. et in. l. filij. ff. de iurepa. et ita patronatus cōpetens in ecclia. et de h vide glo. xvj. q. j. c. cōstitutū. et ea. cā. q. vij. in. c. cōsiderandū. et in. c. si plures Cōtrariū tenet Inno. s. e. sup rubrica. et Jo. an. hic et sentit gl. in. c. filijs. xvj. q. vij. et facit ista glo. q simpliciter dicit q transeat successiōe nō distinguēs inter filios et alios. Itē si solū filij succederēt nō posset patronus trāsferre in aliā psonā etiā cū vniuersitate. nec posset donare. cui⁹ p̄riū hic apparet. et in. c. il lud. s. e. et idē dic q iuspatronat⁹ transferē in quosq cūqz heredes. hoc idē sentit Fre. cōst. cvj. vbi dicit q si filia dotata nō succedit patri. qz renūciauit hereditati nō succedit in iurepatronat⁹ cū filijs masculis. nā collige duo. Primo q vbi filia est heres sicut masculus succedit in iurepatronat⁹ sicut et masculus qd plenius dixi i. c. fi. de cōces. p̄ben. et sentit Jo. an. in. c. nobis. j. eo. vbi dicit q femina ex dotatione efficiat patrona sicut mascul⁹. Scdo habes notare q iuspatronatus regulat⁹ ab hereditate etiam inter filios. et sic filius q nō ē heres nō succedit in iurepatronat⁹. hoc etiā sentit Jo. an. j. c. pr. vbi dicit q vbi est cōsuetudo vt in anglia q solū p̄mogenitus succedit. alij filij nō succedūt in iurepatronat⁹. Sed ex eodē verbo q̄rif. nūqd possit transferri iuspatronatus titulo legati. Dic hic Jo. an. q quē admodū iuspatronat⁹ pōt donari. ita et legari. qz legatū ē quedā donatio a testatore facta. vt insti. d. le ga. in p̄n. et id sufficit q si ecclie legat⁹ nō est necesse iteruenire cōsensū ep̄i sicut in donatione inf viuos. vt dixi. s. eo. illud. Si aut legat⁹ laico vel clerico nō mine p̄prio d3 interuenire p̄sensus ep̄i sicut in donatione. dicit tñ hoc sp̄ale fauore vltime volūtatis. vt cōsensu ep̄i possit interuenire ex postfacto. sed p̄siliū ē vt habeat p̄sensus vel ante mortē testatoris s. Fre. cōst. ccxxij. sunt in singulari opi. q possit transferri titulo legati sine cōsensu ep̄i. mouet qz iura in distincte dicūt q transeat successiōe. nec distinguūt inter legatū et hereditatē. nam is qui hz ex legato hz ex successione. Adducit etiam alias rōnes. et alij doc. moderniores cōiter dicūt oppositū. et maxime Cal. q dicit q ante cōsensū ep̄i iuspatronat⁹ cōstitit apud heredē. qz ex ordinatione laici iuspatronat⁹ nō pōt in aliū transferre. qd mihi pl⁹ placet. qz iura loquūt cōiter de filijs vel heredib⁹. nō aut de legatarijs. vt in. c. filijs. xvj. q. vij. et in. c. j. s. e. **I** n sinuacione. Sine cōsensu p̄roni nō pōt quis eccliaz occupare. Primo narrat festi secūdo dat iudices. ibi mādām. Mo. p̄mo ibi li-

et alijs ecclesijs. Et tu intellige put dici in. c. illud. s. e. nā respectu decimarū ē dicendū. vt in. c. cū aplica. de his que sūt a prela. vt intelligat de decimis quas laici tenēt in feudū ab antiquo de ecclesijs ē intelligendū si laici sūt potētes et nō possunt aliter eripi a manibus eorū. et idē ē intelligendū de alio spūali. als nō pōt laici se impedire de istis spūalib⁹ etiā in fauorē ecclesiay. vt in. c. ecclesia. de cōsti. et. xvj. di. bñ quidē. **¶** Mo. q. vbi desiderat cōsensus vni⁹ in fauorem alteri⁹ si nō vult p̄sentire sine cā legitima potest haberi recursus ad supiorē vt supior ipse det licentia vel cōsensū. vel q̄ cōpellat illū ad cōsentiedū et optime facit hec littera ad statutū qd̄ viget i multis locis q̄ nullus p̄trabat m̄rimoniū cum pupilla seu cū minore. xvj. annis sine cōsensu duorū agnatorū ipsius puelle. Si enī agnati requisiti sine causā denegāt p̄stare cōsensū pōt adiri supior. vel vt ipse det licentiā cā cognita. vel q̄ ipse cōpellat cognatos ad p̄sentiedū. et sic als cōsului. et videtur de mente Bar. in. l. si cū dōtē. ff. so. ma. et in. l. si. C. d. bo. que libe. et optime facit iste tex. **¶** Sed q̄ro nūquid ep̄o nolente p̄sentire sine cā possit adiri archiep̄s. videt p̄mo q̄ nō. qz tex. facit mentionē dūtaxat de papa. et sic videt casus pape reseruāt. sile in. c. aduersus de imu. eccl. **¶** In cōtrariū facit. archiep̄s ē ordinaris ep̄i. vt in. c. pastoralis. de of. ordi. q̄ pōt eū cōpellere. facit. c. ex litteris. s. e. In hoc sūt varie opi. nā l. hosti. tenuit q̄ nō possit. et alij aliter. Jo. an. cōcordando dicit q̄ archiep̄s pōt adiri vt p̄pellat ep̄m ad cōsentiedū. nō autē ipse poterit dare licentiā in defectū ep̄i. sed dario licēte p̄nebit ad soluz papam. Jo. cal. tenet indistincte archiep̄m posse adiri vt etiā det licentiā in defectū ep̄i. vt in. c. cū simus. ix. q. iij. Et hec qd̄ dependet ab illa. nūquid archiep̄s succedit generaliter in iurisdictione ep̄i eo negligente vel iurisdictionem vel officiū suū exercere nolente. de qua qd̄ne plene nō. i. d. c. pastoralis. et. ix. q. iij. in sūma. dixi plene in repetitione. c. si q̄s p̄tradericū. de fo. cōpe. Et placet mihi opi. vt nō succedat data qualibet negligentia. sed tñ in casib⁹ iure expressis. vnde licet regularit̄ possit cōpellere ep̄m ad officiū suū debite exercendū. nō tñ ipse succedit in exercitio. et ad. c. cū scimus. dic q̄ loquit̄ in casu suo qñ ep̄s negligit cōstituere cōuentū. et nō. dictū Jo. an. qz pōt adduci ad qd̄nem p̄dictam.

¶ Ignificasti. Regit varijs modis et fin vnum intellectū. h. d. Si ep̄s in ecclesia alterius diocesis ē patronus p̄ntatus ab eo d̄z admitti si ē idoneus. Sed fm alia lec. nō refert an sit patron⁹ i alia vel in ppria diocesi. Tercio pōt fm alia lec. intelligi q̄ nō patronat⁹. sed mera p̄ntatio fuit concessa ep̄o **¶** Mo. p̄mo q̄ vna ecclesia etiā si est cathedralis pōt habere ius p̄ntandi in alia ecclesia. p. b. c. fi. j. e. Mo. scdo q̄ ep̄o pōt cōcedi ius patronatus et in dubio videt sibi cōcessū p̄templatione eccle. nūqd ecclesia possit ēē patrona suūp̄i. vide gl. bo. in. c. vnico. e. ti. li. vj. **¶** In gl. ij. ibi i quorū prochia. et. dic latus q̄ intelligi pōt iste tex. multipliciter. **¶** Primo q̄ ep̄s acquirit ius patronatus in aliena diocesi qd̄ pōt. vt in. c.

j. xvj. q. vj. **¶** Et hoc casu est dubiū. nūquid possit presentare quoscūq̄ clericos quos vult dūmodo sint idonei. Hugo dicit q̄ sic. et hec videbat rō dubitandi. qz clerici peregrini nō debēt institui sine approbatione ep̄orum locorum. et absq̄ litteris cōmēdaticijs suorū prelatozū. vt in. c. si. de cle. pegri. et. lxxj. di. c. hortamur. Sed cōtrariū hic decidit. s. hoc i p̄nilegiū ep̄orum fm vnum intellectū. Sed Jo. dicit q̄ hodie de cōsuetudine quilibet patronus pōt presentare quēcūq̄ clericū quē vult licet sit extraneus dūmodo als sit notus et idoneus. s. de iure p̄cedit primū dictū. facit qd̄ le. et nō. in. c. ad decorē. de insti. et. c. cum deputari. de iudi. **¶** Secundus intellectus q̄ ep̄s acquirit ius patronat⁹ in sua diocesi. et institutio illarū ecclesiarum p̄nebat de iure speciali ad prelaturam inferiorem. et tñ indubie potest ep̄s p̄sentare clericū vnde cūq̄ originē duxerit. qz ipse eum approbat p̄sentando et approbare pōt in sua diocesi. ar. in. d. c. si. de cle. pegri. Si autē institutio pertineret ad ep̄m et de nouo acquirit ius patronatus sunt opi. qualis ep̄s habeat puidere ecclesiam. Hof. dicit q̄ ipse p̄stabit sibi p̄i tanq̄ patron⁹ et tanq̄ ep̄i scop⁹ instituet. ar. in. l. si cōsul. ff. de adop. host. dicit q̄ presentatio cōfundit cū institutione vñ ep̄us puidet p̄ viā collationis. sicut facit in alijs beneficijs nō p̄sonatis. et hec opi. placet Jo. an. si ep̄s est solus patronus. sed si habet cōpatronos procedit opi. Hof. et hoc satis pōt sustineri. et vide i simili qd̄ plenius nō. in. c. ne. p. defectu. de ele. et in. c. vt circa co. ti. li. vj. et in. c. cū inter canonicos. eo. ti. **¶** Ultimo potest intelligi tex. vt loquat̄ qñ p̄tās p̄ntandi p̄ prima vice fuit cōcessa ep̄o. et forte dubitabat an valeret cōcessio propter ea que habent in. c. si. de concess. preben. et distingue vt ibi.

¶ Consultationibus **¶** Insti-
ad presentationē eius qui tñ ius p̄ronat⁹
ecclesie possidebat remoueri nō debz. licet illud ius
ab ea postmodū euincat. secus si non possidebat. s. tñ credebatur ēē patron⁹. **¶** Scda ps. ibi si dō. **¶** Mo. p̄mo q̄ ad validitatē p̄ntationis sufficit q̄ p̄ntas sit in possessione iuris p̄ntandi. et idē est quo ad validitatē electionis. vt in. c. querelā. s. de ele. et rōnē. j. ibi ciam. **¶** Nota secūdo q̄ solus error cōis absq̄ possessione nō est sufficiens vt actus gest⁹ a nō possessore valeat. l. 3. q̄s reputet p̄ron⁹. ex q̄ tñ nō ē neq̄ possessionē nō valet p̄ntatio. et sic debet limitari qd̄ d̄z q̄ error cōis facit ius. vt. l. barbari. ff. de offi. p̄to. et. iij. q. vj. tria. in. s. verum. **¶** Sic nō. q̄ institut⁹ ad p̄ntationē illi⁹ q̄ ē vere patron⁹. l. 3. non sit in possessione p̄ntandi nō d̄z remoueri ex quo ali⁹ nō est i possessione. et hoc colligit̄ hic in si. a contrario. et tenet Inno. in. c. cum ana. de elec. **¶** Et q̄ inferit q̄ fructus fundi p̄tinet ad dñm l. 3. nō sit in possessione ex quo nullus alius est in possessione. **¶** Ultimo nō. ex si. lfe q̄ p̄ntatio facta ab eo qui nō est in possessione nec p̄ronus licet sequat̄ institutio nō p̄ hoc videtur facta a possessore. et sic actus retro nō trahit vñ l. 3. acq̄rat possessionē in futurū. vt nō. Inno. in. c. si de in inte. resti. tñ prima presentatio nō videt̄ facta

a possessore. qd ē bñ no. nā si fungere possessione
tpe pñtationis nō remoueret institut' ad pñtano-
uē ipsius cui' pñtium hic in fi. dicit. **Ar** p declaratiōe
c. 7. materie pmo quero de rōne dubitandi 7 deci-
dendi in tex. nostro. **So**. rō dubitandi fuit. qz pre-
sentatio pñtinet ad patronū. vt. s. eo. p totuz. 7. xvj.
q. vij. decernim'. 7. c. filijs. **Ar** q ergo ē cōpertū illū
pñtatozem nō fuisse patronū videbat q institutus
eēt remouend' 7 ali' ponend' ad presentationem
veri patroni. p hoc tex. s. eo. ex insinuatione. vbi te-
nēs eccliam sine pñtatione pñoni dñ occupator 7 dñ-
tentor. **S** rō decidendi in pñtium ē. qz pñtare est qd
dñ fructus iuris patronat'. vnde quēadmodū fru-
ctus rei materialis pñtinet ad possessores bone fidei
7 nō ad dominū. vt insti. de re. diui. s. si qd a nō do-
minū. 7 no. in. c. grauis. de resti. spo. ita 7 iste fru-
ctus iuris pñtandi pñtinet ad possessore 7 nō ad do-
minū. s. ex quo qd cōsumpsit fructū nō tenet illum
restituere. ita p pñtationē 7 institutionē iste fructus
videt' psumptus quare institut' remoueri nō debz
Et si diceret possessor nō facit fruct' naturales su-
os. vt in. l. fructus. ff. de vsur. **R**idēf. fm Inno. q
pñtare nō est fructus naturalis. sed industrialis qz
in pñtando requirit' hoīs industria cū habeat pñen-
tare idoneū 7 infra tempus legitimū. **I**te pñtatiō
ro q eēt fructus naturalis ex q bona fide est pñm-
prus 7 possessor nō ē effectus locupletior nō tenet
ad restitutionē vt plene dixi. i. d. c. grauis. 7 ex his
apparet rō decidendi in secūda pte. c. nā si pñtās nō
erat in possessione nō potuit istū fructus facere esse
suū. vnde quēadmodū occupās possessionē alteri'
tenet restituere oēs fructus. vt in. c. nō licet. xij. q.
ij. 7 in. d. c. grauis. 7 in. l. si nauis. ff. de rei ven. ita
7 isti fructus pñtationis subiacti restitutioni qd sit
p remotionē instituti. **Et** ex his infer' ad decisioēz
alterius qōnis. qd si possessor erat male fidei. **S**ol.
glo. hic pe. 7 clarius Inno. hic. 7 in. c. ij. de in inte.
resti. tenet q institut' ē remouend'. rō pñt ex predi-
ctis. nā quēadmodū possessor male fidei nō facit fru-
ctus suos. vt in. d. c. grauis. ita nec iste qui mala fi-
de est in possessione pñtandi. **Q**uā autē qd dicat' ē i
possessione bona fide vel mala. **I**nno. instat. **S**ed
generaliter dic q habēs cōsciam rei aliene dic' in
mala fide. in bona vero dñ eē qui possidet cogitatio
ne dñi. puta qz putat se eē dominū vel patronū. vt
pbat in. c. si virgo. xxxij. q. j. 7 no. illū tex. hec pro-
cedūt qñ cōstat de aio. **S**ed dubitat' quid in dubio
dicit hic Inno. q si autē iudicis fuit missus in pos-
sessionē pñmif in bona fide dñmodo iudex iuris
ordine seruato hoc fecerit als secus. p hoc qd le. 7
no. in. l. iuste possidet. ff. de acqui. pos. 7 in. l. si. C. si
p vim vel alio modo 7 i. c. cōquerente. de resti. spo.
7 in. c. cū cām. de offi. dele. 7 qd in eis noī. 7 no. bñ
h dictū q autē iudicis nō excusat si nō seruati iu-
ris ordinē. 7 q restituere tenet oēs fruct' ac si pro-
pria auctoritate occupasset. **S**i autē iudex legitime
interposuit autē tñ iste erat in mala fide. videt' pñ-
mo q gesta p istū possessore pñt iudiciaria autētem
teneant. ar. in. l. barbari. ff. de offi. pñt. 7 i. d. s. ve-
rū. 7 facit qd de plato no. in. c. nihil. de elec. 7 in. l. j.
ff. qd falso tutore. **C**ōtrariū vero pcludit Inno. dicit

ent q aliud in pñono. aliud in plato. nā pñonus nō
h3 autētem ex publico. nec nitiū autē publica s pri-
uata. **P**relatus aut h3 autē ex publico 7 iuri publi-
co innuit. iō tenet gesta p eū collata. sec' aut in pñ-
no qd bñ notabis. **S**ile dicim' in gestis p excōica-
tū vt teneant gesta ab excōicato tolerato que fec' ra-
tione publici officij. sed in his q facit ex iure priua-
to nō ē ofia inter occultū 7 notoriū. vt no. dñc Inno.
in. c. cū dilectus. de cōsue. 7 **So**. an. in. c. j. de rescrip-
ti. vj. **I**te adde ad pñdicta qd no. Inno. in. d. c. ij. de
in integ. resti. 7 do. de rota deci. cclxij. vbi volūt q
possidens resistente iure pñmif in mala fide. p h
l. quēadmodū. de agri. 7 cens. li. xj. 7 in regula qui
cōtra iura. de re. iur. li. vj. nisi longo tpe possederit
vel possessionē pbabilib' cōiecturis acqñuerit. **E**t
nota singulariter has duas exceptiōes. originalit'
sunt Inno. in. d. c. ij. facit. c. cū ecclia sutrina. 7 qd
ibi dixi de cā pos. **A**ut possidet iure si resistēte. 7 tñc
in dubio pñmif in bona fide. de quo tñ vide qd
latius dixi in. c. si diligenti. de pñscrip. 7 no. i. c. si. e.
ti. **U**ltimo querit' pone q ver' pñonus pñtauit
vnū existēs in possessione pñtauit aliū. qd istoz sit
ponoz. dic q aut possessor erat in bona fide 7 poti-
or ē pñtatus ab eo. ar. hic 7 tenet Inno. in. d. c. ij.
7 in. c. cum ana. de elec. qd ego intelligerē qñ fuit p-
cessum ad institutionē 7 anteq cōstaret de iure pro-
prietatis. secus aut si prius cōstiterit de pñtate.
qz pñtetas absorbet cām possessionis. vt in. c. cum
dilectus. de cau. pos. 7 pñtate. **S**ivero possessor erat
in mala fide. 7 tunc tenet pñtatio facta p verū pñ-
nū. 7 ita no. Inno. in. d. c. cum ana. 7 sic solet allega-
ri. **S**3 pñtū 7 ver' tenet ad Inno. in. c. in litteris.
de resti. spo. nā patron' nō potuit pñtare cū nō eēt
in possessione. nec l3 pñtia autē spoliare inuasore
vt i. d. c. i. ff. de i. i. nulla q pñtatio valebit nisi possessor
qz erat i mala fide. neqz dñi. qz nō erat i possessione 7
adde qd dixi. s. c. i. c. ex l3is. **I**n gl. ibi. dñtate vbi
dñtate manifesta cedit opio dñtati. **S**o. dic q ibi
nō pcurabat sola opinio. s. etiā possessio 7 pñtati-
o. **L**apit ergo efficacīā suā de possessione rōne su-
pradicta. 7 iō sufficit opinio cū possessione.

Ultimum. Summa vt. s. c. il-
lud. **E**l aliter 7 sic.
Valeat secūda cōcessio ecclie facta alteri ec-
clesie p epm 7 pñonū nō obstat prior facta p soluz
pñonū. **A**ois diuifio. secūda ibi. licet. 7 c. **Q**uo. pñ-
mo 7 tene mēti q etiā in cōcessionib' eccliaz q sunt
iure pñtatis valet prima cōcessio 7 nō secūda. l3
vigore secūde fuerit possessio tradita. nā vt vides
h in secūda cōcessione fuit translata possessio. vt p3
ibi cōcessio 7 assignate. **P**rima dñ fuit facta sine tra-
ditione possessionis. 7 tñ prima pñtate dñmō habu-
erit alias debitas solēnitates. **C**ōcessionēs q iuriuz
spūaliū assumūt vim 7 effectū nō ex traditione pos-
sessionis. s. ex titulo habili. **I**de est qñ ecclia pñt i
titulū. vt le. 7 no. in. c. si nbi absentī. de preben. lib.
vj. sec' aut ē in pñtatione rei pñtanc. qz illa pñtate
p quā ad traditionē rei pñtū ē. vt. l. qñtēs. C. de
rei ven. vide ad pñdicta Inno. in. c. in cetera. de pñbē.
Quo. scōdo ibi reqñendus 7 spectandus q ecclia pa-
tronata nō pōt subijci vel mense alteri' ecclie dona

ri p epum sine consensu psoni. nec sufficit pete pssu.
 s oportet hre pssu. ad idē bo. tex. in. c. monasteri
 um. xvj. q. vij. **¶** Itē no. q. cōcurrentib⁹ plurib⁹ ti
 tulus in eadē re pferendus ē validior prioritate tē
 poris nō obstāte. t p b dicit b glo. no. quā semp te
 nebis menti. q. secūde lfe nō facientes mentionem
 de priorib⁹ sunt inualide si prime sūt nulle. vel pnt
 p exceptionē elidi. t habes aliā gl. in. c. ex tenore. d
 rescrip. t aliā in. c. cū nostris. de cōces. pben. **¶** Ul
 timo no. psonū nō posse eccliam patronatā pferre
 seu subicere alteri ecclie sine epī pssu. **¶** Et nota q.
 pssus epī pōt hic interuenire ex postfacto l3 ac
 fuerit a principio nullus. sile in. c. cura. s. e. t dic vt
 ibi dicit. **¶** Sed quero p declaratione lfe qd inten
 dat dū dicit q. ecclie iste fuerūt cōcesse in pbandam
 cū prebenda nō cōstituā in ecclijs s ex reb⁹ tpalib⁹
 vt no. in. c. maiorib⁹. s. de pben. t in. c. cū. **¶** d. cō
 sti. **¶** So. vario mō hoc verbū exponit. Inno. intelli
 git q. fuerūt cōcesse in pbandā. i. ad ppos vsus vt
 sic isti canonici possent reddir⁹ puertere in vsus p
 prios. t tūc dicin pbanda. i. loco pbanday. **¶** Host. ex
 ponit. i. ad pbandas faciendas. vt sic de reddinb⁹
 istay eccliaz possint cōstitui pbande. ar. in. c. expo
 sisti. s. de pben. vel forte fuerunt donate mēse ca
 pituli. t quelibet expositio ē bona t pōt praticari
 cū ecclia collegiata ē tenuis in reddinb⁹. vt sic pos
 sint cōcedere aliquē capelle ipis canonicis vel mēse
 eoz loco pbanday. vt in. d. c. expositi. **¶** Nunquid
 autē ep̄s sine cōsensu psoni possit ex reddinb⁹ cōsti
 tuere pbandas. Inno. dicit q. nō. q. sic psonus pua
 ref iure patronat⁹. **¶** Hosti. dicit q. p hoc non pua ref
 patronus. q. posset pson⁹ pntare ad illas pbandas
 fatef tñ **¶** Hosti. q. ecclia nō pōt erigi i collegiatā sine
 cōsensu psoni. q. sic psonus pderet ius pntendi
 vt in. c. nobis. j. eo. faten⁹ tñ cōter doc. q. iura epi
 scopalia poterit ep̄s cōcedere alteri ecclie sine pten
 su patroni. qd no. t puro q. bona illi⁹ ecclie nō pnt
 pueri in pbandas vt deferuiant necessitatib⁹ alteri
 us ecclie sine cōsensu psoni. licet p hūc actū pson⁹
 nō amitteret ius patronat⁹. q. interest psoni ne bo
 na ecclie alienent⁹. vt in. c. filijs. xvj. q. vij. **¶** Credere
 tñ q. vna pbandā p clerico posset ep̄s ibi instituere
 nō obstāte pssu psoni q. nullū pūdicū p hoc fit
 patrono. ar. in. c. cōquerente. de cleri. nō resl. t oz
 dinatio ecclie spectat ad ep̄m. nō aut ad psonū. vt
 in. c. nouerint. x. q. j. vide ad pdicta qd no. Inno. in
 c. cū t plātare. j. de priu. t in. c. in lateranēsi. d. pre
 ben. **¶** In glo. si. in si. vbi dicit q. magis peccat trans
 grediens iuramentū interpositū p creatorē q. is q.
 transgredit iuramentū factū p creaturā. licet in hoc
 vltimo casu pcurrāt duo peccata. vt in. c. t si xps. d
 iureiu. **¶** Sol. **¶** Hosti. q. in equiualentib⁹ singularit⁹ t
 diuissim pfer⁹ numer⁹. t sic pcedūt iura pmo al. in
 gl. s. vbi ē eadē auctas i singul⁹ pfer⁹ qñq. mior nu
 mer⁹. **¶** Rō ē ex q. rōnes sūt potēiores. vt clari⁹ dic q.
 data paritate i ceteri⁹ recurram⁹ ad numer⁹ vt ad ra
 tiōes efficaciores l3 sint pauciores numero. vt i. c.
 innotuit. s. de elec. t sic vna rō fortior vincit plures
 non ita fortes.

Relatum. Ab officio t beneficio re
 mouet q. monitus nō di

mittit eccliam sine cōsensu epī sibi pcessā. h. d. p. pio
 laici spoliātes eccliam excoicant. **¶** Et sūt due ptes.
 scda ibi. ad b. **¶** Nota pmo q. obtinētes bñficia nō
 canonice nō debēt gaudere progatiua pastoris seu
 rectoris. nec in effectu. nec in noie. q. nō debēt vo
 cari rectores. t p b q. nomē d3 ē psequēs rei. vt i
 c. cū scdm. de pben. t in. s. ē t aliud. in si. de donat.
¶ Mo. secūdo penā eoz q. psequūt bñficia a laicis.
 nō enī sūt suspensi nec excoicari. s. debent depomi si
 nō resignauerint. t vide qd dixi. s. e. p. terea. **¶** No
 ta tertio q. sacrileg⁹ pōt p ep̄m excoicari nisi emēdet
 t sic rōne sacrilegij laic⁹ efficit de foro ecclastico. vt
 in. c. cū sit. de fo. cōpe. **¶** Itē nota q. sacrileg⁹ seu spoli
 ans eccliam nō est ipso iure excoicatus sed excoican
 dus. vt in. c. cōquest⁹. de fo. cōpe. nisi cū spoliatiōe
 cōcurrat fractio ipius ecclie. vt in. c. cōquesti. d. sen
 excom. **¶** Ultimo no. q. per hec verba p. pio sub
 pena excoicationis seu anathemati nō ferf ipso facto
 excoicatio. in transgrediētē. s. pōt ē que dā moni
 tio de excoicando nō obediētē. nā vt hic vides p
 ueniēs tali pcepto mādāt excoicari. t sic nō incidit
 in excoicationē ipso facto. t b tene l3 gl. si. nō firmer
 pedes. s. vide bo. gl. in. c. si. de simo. t i. c. vnico. d
 sagit. t in. c. ij. de ma. p. trac. s. inf. ec. t in. c. saloni
 ne. lxiij. di. t si iuravideant tenere p. riu. itellige q.
 i eis fuit lata excoicatio. s. p alia xba recitat i eis. vt
 in. c. j. de loca. t qd ibi no. t p b ē declarata glo. si.
¶ In gl. pe. in si. t generalit⁹ vtz cleric⁹ possit recōue
 niri coram iudice seculari. dic vt plene no. in. c. at si
 clerici. de iudi.

Am te. Si qd psonat⁹ infra sex mē
 ses nō terminat a tpe vacati
 onis libere pōt ep̄s sine pntatione ibidem institu
 re rectorē t intellige de psonis ecclasticis fm verū
 intellectū. nā in laicis sufficiūt quattuor mēses. vt. j.
 dica. **¶** Mo. pmo ibi. postq. vacauerit. q. istud ip̄s se
 mestre currit nō a tpe more litis put qdā t male in
 telligere voluerūt. s. a tpe vacatiōis. **¶** Mo. scdo ca
 sū in q. ep̄s instituit rectorē sine pntatiōe. t intellige
 tex. put dixi in. c. si xps. s. e. **¶** In gl. hec glo. nitit re
 ducere ad p. cordiā multa iura in hac mā disponen
 tia. s. vide gl. clariorē. xvj. q. vij. si ples. t in effectu
 ista gl. ppe mediū ponit duas solutiōes ad p. rium
 s. nulla tenet p doc. s. cōter dicim⁹ q. in psonis ecclie
 spectat lapsus sex mensū a tpe vacatiōis. t sic loqf
 hec decre. **¶** In psonis xpo secularib⁹ spectant qtu
 or mēses. t sic intelligat. c. qm. s. e. t. c. cū p. p. j. e.
 Rō diuersitat. q. pson⁹ ecclastic⁹ h3 sex mēses ad
 pntandū. laic⁹ h3 qtuor mēses. vt i. c. vnico. e. ti. li.
 vj. vñ q. l3 spectat infra ip̄s sibi pntū ad pntandū.
 t sic paz curat depēdētia litl. q. ppter pntiōnē pa
 tronoz nō d3 deferri ecclie ordinatio. **¶** Si aut laic⁹
 t cleric⁹ pntdūt sup ipso psonatu. tunc d3 spectari p
 mēses sex. q. magi dignū trahit ad se min⁹ dignū.
 vt in. c. qd in dubijs. de p. se. ec. vel al. t b tenet Jo.
 an. l3 hosti. alit. **¶** Et qd dixi de psono ecclastico. in
 tellige qñ ecclastica psona h3 psonatū noie ecclie
 nā si bfer rōne p. rimonij idē p oia dic in clerico qd i
 laico. ar. in. c. cum dilectus. j. eo. t vide bo. glo. in
 de. si. eo. ti. in verbo plures. in sinc.

Pateterea. Patronus ius patronat^o p^o nō potest nec ab ecclesia aliqd tēporale exigere nisi tēpore fundationis a diocesano illud fuerit sibi reseruātū. **Primo** ponit duplex factū rēphensibile. secūdo p^o scdm statuit t penam imponit. tertio p^o primū decernit. secūda ibi. p^o senti. tertia ibi. **Sec^o**. **Nota primo** ex principio iuncto si. q^o p^o nō pōt donare ius patronat^o sine p^o sensu epi. t intellige dū vult donare laico vel clerico rōne p^o rimonij. secus si vult donare ecclesie. vt in. c. illud. s. eo. **Ho.** scdo regulā t tene mēti q^o patronus nō pōt exigere aliqd seruitiū ab ecclesia patronata. nec aliqd t^o pale. nec aliud grauamē inferre nisi rep^oat illud iure cautū. vel fuerit reseruātū p^o epi t^o fundatiōis ecclesie. **Et p^o hūc** tex. all. principalit^o cōsului q^o p^o s hūc ius patronat^o nō poterat exigere a p^o sbytero certos certos i recognitionē ius patronat^o ex quo illud nō fuit sibi reseruātū tēpore fundatiōis. **Ho.** tertio ex hoc t^o ex tex. q^o patronus nō pōt p^o p^o auctoritate reseruare aliqd seruitiū sibi vel t^o pale in ecclesia. sed b^o debet facere epi^o ad petitionē patroni qd^o no. et p^o hoc allego bo. tex. in. c. cum dilectus. de cōsue. et vide Inno. i. c. qm. j. ne pla. vi. su. **Et p^o hoc** infero q^o si patronus in testamēto mandauit ecclesiam construī t reseruauit aliquā pensionē annuatim filiis exoluendā q^o nisi epi^o illud reseruēt p^o nō p^o statu tū suū. nō poterūt filij erigere illā pensionē. fac qd^o le. t no. in. c. significatū. de pben. **Et ex p^o dictis t^o ex** tex. no. nō improbatū a iure vt p^o cep^o alicuius tēporalitatis reseruēt patrono t^o fundatiōis auctoritate epi. t tene mēti istū tex. i b^o iuncta gl. **Ho.** ita vltimo ibi t moderatos. q^o grauamē impositiū p^o epi^o debet esse moderatum. id sentiunt doct. t b^o q^o si epi^o pensionē statuit patrono que ē immodera respectu aliorū redditū ecclesie. vel ex postfacto incipit multū grauari q^o poterit reduci ad debitā moderationē. facit. c. j. de cōsue. qd^o no. **Sed hic** dubitat nūquid patron^o possit vendere istos fructus vel reddit^o t^o pales quos p^o cipit ab ecclesia. t idē poss^o queri de aduocato. Inno. videt velle q^o si redditus sunt incerti nō possūt illos vendere. t sic pōt intelli gi hec l^o a fm eū. nā etiā seque^o res absurdum. q^o p^o nō nō possit ex^o gere istos redditus ex q^o vendidit emptor nō possit. q^o nō h^o ius exigendi. **S^o** hoc nō placet l^o hosti. q^o q^o pōt vendere rē incertā. t vide tur tūc vendita spes habēdi sicut cū vendit iactus retis vel part^o ancille vel fruct^o futuri. vt in. l. si iactū. ff. de ac. emp. t ven. t. l. nec emptio. ff. de p^o trahen. emp. id cōcludit l^o hosti. q^o istos reddit^o t^o pales pōt patronus vel aduocat^o vendere. **Nec ob.** q^o emptor nō possit exigere. q^o imo poterit cū iura vendi tōis transferunt in emptorē. dicit etiā l^o hosti. q^o cū ista iura nō pōt cē sine iure patronat^o vendi istis redditib^o transibit accessorie ius patronat^o. t videt mirabile q^o minus dignū accessoriū trahit ad se maius dignū t p^o cipale. adducit in ar. c. ex l^o fis. s. eo. **Sed** certe illud ar. nō ē bonū. q^o ibi ius patronatus accedit vniuersitati. t rōne accessionis ē minus dignum. **Sed** in casu nostro ius patronatus est quid

principale t dignius omni respectu. t sic nō debet transire translatō accessorio. t ideo moderniores tenēt contrarium t melius. nā fundamentum l^o hosti. ex alio est falsum. q^o videt p^o sponere q^o ius exigendi redditus nō potest transferri titulo remanēte apud venditorē. nā videm^o q^o rector ecclesie locat t vendit reddit^o tōi^o ecclesie titulo tñ remanēte penes eū. vt in. c. si. ne pla. vi. su. p^o etia in vsu fructuario qui pōt vendere comoditatē vsu fruct^o iure remanente penes se. t in. l. necessario. s. ff. de peri. t cōmo. rei ven. Potest q^o patronus vel aduocatus vendere reddit^o t^o pales etiam incertos iure patronatus remanēte penes se. t intellige de redditibus impositis t^o fundatiōis. nā ipm ius alimentandi qd^o h^o patron^o ex dispositione iuris vel honor^o qui debetur p^o sone sue licet sint ista t^o palia. si pōt vendi. q^o inherēt p^o sone ipius patroni quia nō pōt ali vel honorari p^o aliū. ar. in. c. si. de offi. deleg. Sunt enī hec iura ita annexa iuripatronatus. vt nō possint ab eo abdicari.

Utm autem. Laicus patronus aliū p^o sentare. secus in patrono clerico. **U**lt specialius sic. In pluribus successiue presentatis a patrono laico epi^o datur ratificatio. sed in presentatis a persona ecclesiastica potior est primo presentatus. **Et** secūda p^o sibi. verum. t est de principalioribus tituli. **Nota primo** q^o licet patronus laicus possit variare cū presentat secundū accumulatiue. nō aut potest ex toto recedere a primo. t hoc p^o bas ar. huius. c. nam si possit ex toto recedere a priori. nō daret facultas epi^o instituendi quē vellet cuius p^o rium hic cauetur. t ideo inter plures p^o sentatos a patrono laico epi^o debet eligere idoneiorem. **Et** firmat hoc Jo. an. hic t in regula in re cōi. de regu. iur. in mer. **Ho.** secūdo q^o presentatio q^o p^o s pertinet ad laicum. q^o p^o s ad collegium. q^o p^o s ad p^o sonam ecclesiasticam. facit. c. ea noscitur. de his q^o si. a pla. **Nota tertio** q^o patronus ecclesiastic^o nō pōt variare. vnde dicit Inno. q^o p^o sentatio ipi^o habet vim electionis. q^o quēadmo dū electores variare neq^o unt. vt in. c. publicato. de elec. ita neq^o patronus. t intellige de patrono ecclesiastico cui cōpetit p^o sentatio iure ecclesie. secus si iure patrimonij. q^o tūc idē p^o oia in eo quod in laico. ar. j. co. cū dilectus. t vide bo. glo. quā tenebis menti. in de. ij. j. co. ti. **In** glo. j. in si. dic melius vt. s. dixi in p^o mo no. q^o ex toto recedere nō potest a priori. **In** glo. ij. ibi cum dubitat q^o potior sit. **Ho.** glo. q^o locus est gratificationi cum cetera sint paria. al^o potior ē p^o ferēd^o. **Et** ex hoc decidit questio. pone q^o erāt duo patroni. vnus clericus alter laic^o qui p^o mo p^o satarūt vnus deinde laicus variando p^o satarūt aliū. nunqd^o habeat locū dispositio huius tex. vt epi^o possit innestire secūdū. dic q^o nō. q^o p^o rim^o ē potior cū fuerit p^o satar^o ab vtroq^o. secūdus vero tñ a patrono laico. **Item** licet patronus possit p^o sentare in p^o iudiciū p^o satar^o nō tñ pōt in p^o iudiciū cōpatroni. de quo vide latus p^o Jo. an. in dicta negula. de re cōmuni. **Itē** dubitat qd^o si secūdo p^o satar^o ē idoneior p^o mo vt cōtra

nunquid ep̄s habeat optionē. **Jo. an.** videt̄ senti-
re q̄ sic dicit enī q̄ hic nō pōderat̄ excessus idonei-
tatis. sed satis est q̄ vterq̄ ē idoneus. s̄ ego putarem
oppositum. p. c. si forte. lxxij. di. vbi dicit q̄ vbi vota
sunt paria p̄ferendus ē q̄ maiorib⁹ iuuat meritis.
et videt̄ tex. s̄. eo. qm̄. et iste tex. satis facit p̄ hac opi-
dū ponderat q̄ secundus erat eq̄ idoneus. sec⁹ ergo si
erat magis idoneus. et p̄ hoc putat̄ q̄ si magi ido-
neus postergaret̄ pōt appellare. q̄ h̄ cōmittit iudi-
cio ep̄i tanq̄ bono viro. nā verbū iudiciū sapit di-
cretionē et arbitriū boni viri. p̄ hoc vide quod le. et
no. in. c. ij. de corpo. viri. et in. l. fideicomissa. s̄. q̄. q̄.
de leg. iij. **In gl. pe. in. si. glo. dicit hosti.** q̄ iō est
q̄ cetus clericorū tanq̄ sp̄ialis ē dignior et sp̄alia
debēt eē firmitiora. vt in. c. ij. de transla. pla. fac ele.
cū illuso de renū. et illud psalmiste. **Que pcedūt d̄**
labijs meis nō faciā irrita. xxvj. di. psalmista. et hic
dixit beatus Bernardus q̄ verbuz sacerdotis aut
sacrū aut sacrilegū. qd̄ no. **Ultra gl. quero de q̄**
stione quotidiana. pone q̄ patroni variant in pari
numero. vt puta q̄ vn⁹ p̄stat vnū et alter aliū. nun-
quid ep̄s habeat optionē instituendi quē vult. **Jo.**
an. adducit istā l̄ram in ar. q̄ sic. quidā tenuerūt op-
positū. Sed ego teneo primū dictū et allego gl. no.
xvj. q. vij. si plures. et Inno. in. c. ij. s̄. e. in. si. facit. c.
venerabilē. de elec. iūcta glo. in. x̄. fauere. et hanc
opi. tenet. **Bas. de cal. et dñs me⁹ dñs Lar. hic.** qm̄
imo de iuris rigore posset attēdari q̄ ep̄s pōt etiam
instituere extraneum ex q̄ patron⁹ nō cōcordat. ar.
c. qm̄. s̄. e. s̄ primū dictū est equ⁹ maxime p̄ dictum
c. venerabilē. qd̄ bñ facit. **Ultimo querit̄.** nūqd̄
ep̄s instituendo secundū sit puniendus aliqua pena.
q̄ postergauit primū. **Inno.** videt̄ variare et **Jo. an.**
post eū. Sed dic q̄ aut sp̄ruit instituere p̄mū sine
cā. et tūc habet locum pena. c. pastoralis. j. eo. aut
nō sp̄ruit instituere. sed distulit vt h̄et cām exami-
nādi et an̄ institutionē patronus p̄stauit aliū et nō
d̄z puniri aliqua pena. q̄ vsus ē aucte legi. q̄ non
peccat q̄ legi aucte ac. iij. gerit. xxij. q. iij. q̄ peccat et

Obis. Ex cōstitutione eccleie facta de
natus. h̄ primo Patron⁹ nō eligit p̄latum
in cōuentuali ecclesia s̄ in capella sic. h̄ secūdo. **Patro-**
no debet p̄cessionis honor et alimentat̄ ab ecclesia
si vergat ad inopiā. Et vt ex his p̄z tria sunt dicta.
secūdu ibi ceterū. tertiu ibi p̄ fundatione. et iste tex.
ē de principaliorib⁹. **Mo. primo ibi.** si q̄ q̄ cum
q̄ cōstruit ecclesiam acq̄rit ius patronat⁹ dūmodo h̄
faciat cū cōsensu diocesani. secus si sine ip̄ius cōsensu.
nā nemo debet edificare ecclesiam vel capellā vel
altare sine cōsensu ep̄i. vt in. c. nemo. de conse. di. j.
et in. c. aucte. de priuile. li. vj. vnde ex sua improbi-
tate nō d̄z priuilegiū cōsequi. **Et p̄ hoc verbū si q̄s i**
ferf ad q̄onem. nūquid mulier infidelis heretic⁹ iu-
deus vel excoīcatus acquirat ius patronatus ex cō-
structione eccleie. **De muliere tenet Jo. an.** q̄ sic. q̄
masculinū cōcipit femininū. vt no. in. c. generali. d̄
elec. li. vj. et in. c. si q̄s su adēte. xvij. q. iij. iuncto. c.
mulieres. de sen. ex. adduco. c. si. de cōces. p̄bē. et vi
de bo. glo. in. c. qm̄ inuestituras. xvij. q. vij. et alias

cōcor. q̄s dixi in. c. cū seculū. s̄. e. et in. d. c. si. **De iu-**
deo et infideli dicēdū ē q̄ nō acquirūt. p̄ hoc tex. cū
glo. in. c. frigidū. et in. c. pie mētis. xvij. q. vij. **De he-**
renico idē dicēdū. tū q̄ hereticus nihil h̄z cū oīa ip̄o
iure sint cōfiscata. vt in. c. cū fm̄ leges. de hereti. li.
vj. tū q̄ p̄supposito q̄ acquisiuit ius illud eēt con-
fiscatū fm̄ Jo. an. et facit qd̄ no. ij. q. vij. maximi. et
no. h̄ dictū q̄ ius p̄sonat⁹ transit cū cōfiscatiōe bo-
norū. vide qd̄ dixi in. c. cum laici. s̄. eo. et glo. xvij. q.
vij. filijs. **De excoīcato** cōcludit Jo. an. q̄ nō d̄z ad-
mitti cū admissus acquirat ius patronat⁹ s̄ nō exer-
citiū. facit qd̄ no. in. si. in. c. veritatis. de do. et pu.
et c. decernim⁹. de sen. ex. li. vj. in nouella. **Nota**
secūdo q̄ in capella p̄sonus h̄z p̄sentare rectorem.
et dic in capella. i. in qualibet ecclesia nō collegiata eti-
am si sit parochialis q̄ iura nō excludūt patronū
a p̄statione rectoris nisi in ecclesia collegiata. **Item**
ex hoc et ex tex. no. q̄ q̄libet ecclesia collegiata potest
dic̄ cōuentualis h̄z de cōsuetudine h̄ verbū referat̄
ad ecclesias religiosorū. sed de iure et ex vocabuli ety-
mologia hoc verbū p̄portionabile ē oīb⁹ collegiatis
nā dicit̄ cōuentualis a pueniendo q̄ ibi pueniunt
sic collegiata a colligendo. q̄ ibi colligunt̄. facit qd̄
habet in. c. j. xv. di. **Mo. ibi a p̄sonis** eligi q̄ pa-
tronus largo mō d̄z eligere. nā pmo in se eligit vnū
ex plurib⁹ et postmodū illū p̄stat ep̄o. nō tū ē p̄prie
electio de q̄ iura tractat̄. qd̄ p̄z q̄ p̄ electionē acq̄rit
ius electo. vt in. c. cū inter canonicos. de elect. vide
gl. no. in. c. quāto. lxxij. di. q̄ dicit q̄ p̄ electionē acq̄-
rit ius p̄lature et p̄ confirmationē acq̄rit exercitiū. et
illā gl. sp̄ no. quā vident̄ seq̄ doc. in. c. transmissā. d̄
elec. s̄ p̄ p̄stationē vel electionē quā facit p̄son⁹ nō
acquirat tale ius p̄statō. arg. in. c. qd̄ autē. s̄. eo.
Nota q̄ vbi p̄stat p̄sonus supior nō simplr d̄z p̄fir-
mare s̄ p̄on⁹ instituere p̄statū. nā p̄prie oīa ē iter
institutionē et cōfirmationē. p̄firmatio sit de electo.
a collegio. et dicit̄ supior p̄firmare quasi s̄ firmare.
q̄ p̄ electionē iā fuit translatū ius sed p̄ institutionē
transfert̄ plenū ius. vñ instituere ē ius in beneficio
in aliū transferre. de q̄ in. c. aucte. s̄. de insti. et facit
qd̄ le. et no. in. c. cū in illis de p̄ben. li. vj. et i. c. j. et ij.
de insti. e. li. **Mo. ibi loci ep̄o.** q̄ de iure cōi in ec-
clesijs p̄sonat̄ insti p̄tinet ad ep̄m. nō ḡ p̄ p̄son⁹
istud ius institutionis trāsferre i aliū p̄latū q̄ nō pōt
imutare dispōnez canonū i iudiciū ep̄i. vt i. c. req̄-
sisti. s̄. de testa. et nō p̄t facē qm̄ iura locuz h̄eant in
sua dispōne. vt i. c. tua. de testa. et i. l. nēo. ff. de le. j.
Ex h̄ infero q̄ si q̄s in vltia volūate mādauit capel-
lā p̄strui et disposuit q̄ institutio p̄tinet ad certū p̄latū
inferiorē ep̄o nō valet illa dispō. vñ illa p̄cula ha-
bebit p̄ nō adiecta. s̄ si vult illud obrinē d̄z supplica-
re ep̄o vt h̄ statuat qd̄ p̄t. p̄ h̄ tex. no. in. gl. i. c. cū di-
lectus. de p̄sue. facit qd̄ hic no. in. gl. in. x̄. nisi p̄pe
mediū. **Mo. tria iura q̄ p̄sequit̄ p̄son⁹ ex iure p̄so-**
nat⁹. p̄mū ē q̄ p̄stat rectore. scd̄z ē honor p̄cessionis
tertū q̄ si deuenit ad inopiā p̄seq̄t̄ alimentā. **Et q̄**
p̄mū ē claz q̄ro circa scdm̄ qd̄ ē p̄cessionis honor.
vario mō exponit̄. qd̄ intelligit̄ q̄ cū p̄son⁹ venit
ad ecclesiaz d̄z p̄lat⁹ cū clericis obuiā sibi facere p̄ces-
sionalr̄ saltē vsq̄ ad ambitū eccleie. qd̄ intelligit̄ doc.

quoniam persona est talis cui hoc pueniat puta rex vel magnus princeps et si seruatur venetis in ecclesia sancti Marci in qua dux huius iurisdictionis et primicerius cum alijs canonicis exeunt sibi obuiam. **Item** debet honorari quod per ceteros laicos est honorandus in cessionibus vel alijs. **Item** ponitur per pntationem quod quis pntare vult et ipse sit procedat ad episcopum per institutionem habendam. ita notum glo. in c. pie mentis. xvj. q. vii. et vtriusque dictum potest sustentari.

Circa tertium ius queritur nunc quid indistincte vigenis ad inopiam de alimentari ab ecclesia. **Item** non si quis superest ecclesie detractis expensis necessarijs. nam primo subueniendum est seruitoribus et cultui diuino ac reparationi ipsius ecclesie. et de his que supstant subueniendum est patrono sicut in fili seruatur in liberto que habet alere personam egentem. vt in l. si quis a liberis. in §. alimentis. ff. de lib. ag. et ad huius allego. tex. cum bo. gl. in c. quicquid. xvj. q. vii. **Item** dices tu quod privilegium est illud. nam ecclesia de supstant tenet subuenire omnibus pauperibus. vt in c. qm. xvj. q. i. **Item** abundanti et melius prouidebit patrono quam alijs pauperibus. **Item** pauperes non habent actionem contra ecclesiam. vt no. i. c. sicut hi. xlvj. di. 2. c. exigunt. j. q. vii. **Item** patronus habet actionem per hec iura canonica.

Et circa primum ius potest dubitari quid si ecclesia est collegiata nunc quid saltem patronus habebit pntare ad pben. das. et sentit Jo. an. q. sic. quod satis placet. ar. c. si. de pben. et c. dilectus. de pben. **Item** iura solius excludunt personam ab electione prelati in pntualis ecclesia. secus si in pntatione canonicorum quod no. et idem sentit hostiensis. s. e. suggestus. **Item** ultra hec tria iura cosequuntur patronus quartum. scilicet ius defendendi. vbi de defendere ecclesiam. et potest denunciare presbiterum si est dilapidator vel alio in honestus. vt in c. filijs. pale. gl. j. san. fuit. s. declarata. id. et c.

In glo. in x. i. pntualis Ex hac glo. notabili potest capere doctrinam certam qualiter cognoscatur an ecclesia sit collegiata et sepe ptingit hec disceptatio inter episcopum et clericos ecclesie. nam episcopus vult libere conferre beneficium. clerici vero beneficiati in ecclesia dicunt quod habent eligere cum ecclesia sit collegiata de iure ceteri electio pntet ad collegium. vt in c. j. de ele. qualiter cognoscitur. Inno. h. tractat in c. postulasti. j. c. et hostiensis. et Jo. an. h. et conclusio sit ista. nam primo est recurrendum ad ordinem seu institutionem ecclesie. et si fuerit institutum vt ibi essent plures collegiati tunc ecclesia habebit iura collegij si fuit institutum vt ibi esset rector solus vel cum clerico tunc non habebit ius collegij. **Item** sic potest intelligi. c. vt quis. s. de vi. et ho. de. **Item** ecclesie cathedrales et regulares de iure ceteri sunt collegiatae. vt in c. ne per defectu. s. de ele. et c. s. de sta. reg. c. ij.

Si vero non apparet de ordine seu institutione videtur quod vtrum ecclesia habeat privilegium super iure collegij si vero non constat defendere ecclesia in possessione sua. nam si est in possessione collegij habebit per collegio nisi prius pbeat. alio si non est in possessione tractabit tanquam beneficium simplex. **Item** autem cognoscitur quod sit in possessione collegij dicuntur exercere iura pntentia ad solius collegij vt puta quod consueuerunt clerici facere iudicium et per eum iurare. l. j. ff. quod cuiusque vniu. et in c. impatorum. et in c. in ptractandis. de iura. calu. vel habuit sigillum coe. ar. in c. significante. de appel. **Item** consueuerunt eligere prelatum. vt in c. j. s. de ele. et idem in filibus. et vide

aliqua per Fre. c. si. lix. his cessantibus non sufficit quod in ecclesia sint plures clerici beneficiati vt per huius dicant quod faciunt collegium. **Item** per se singulares vt est bo. tex. in c. dilecta. de excess. pla. **Item** in glo. in xbo. nisi. no. hac gl. quod nullus citra papam potest concedere laico personam vt eligat prelatum vnicuique clericis in ecclesia cōuentuali. et per huius ego allego. c. ij. de iudi. vbi dicit quod episcopus non debet disponere spiritualia iudicio laicorum. **Item** allego. c. massana. s. de elec. vbi per quod non valet consuetudo vt laici et clerici si eligant. nec obstat. c. per tuas. s. de arbi. vbi clericus et laicus possunt esse arbitri in causa spirituali quod actus arbitrandi non est spiritualis sed actus eligendi sic. vel potest vltra gl. intelligere tex. vt sentit Inno. quod ex consuetudine vel statuto episcopi potest personam interponere ptes suas in electionis tractatu. et sic loquitur tex. non autem vt ipse eligat. vbi vox sua non prestat suffragium electioni et vide quod no. idem Inno. in c. quod sicut. de elec. **Item** in glo. in xbo. in capella. no. ista glo. quod quotidie allegat et in effectu vult quod inuito personam non potest effici ecclesia collegiata. et si de facto fiat subdistinguit quod si patronus non consensit habebit pntationem prelati intelligit per supposita illa opi. quod iuridice fieri possit. si autem consensit tunc potest ius pntandi sed retinet alia iura patronatus. **Item** opi. huius glo. quod non potest fieri inuito patrono tenet hostiensis. s. eo. suggestus. et videntur sequi ceteri doc. h. pter. do. An. qui satis bene distinguit quod aut subest necessitas. et tunc potest fieri inuito personam alio pcedat prima opi. quod satis placet cum ius patronatus habeat patronus ex gra. vt in c. qm. s. eo. idem non debet sua pntatio impedire quod minus subueniat necessitatibus ecclesie. facit. c. nullus. s. e.

Ultimo huius queritur quid si patronus non vult prestare assensum electo per canonicos. dicunt communiter doc. et bene quod si sine causa contradic non obstat contradictio ex quo electio alio est legitime facta. et facit. c. sacrosancta. in si. s. de elec. et c.

De nostras Patronus ecclesie vacantis quod sit clericus ad eam se pntare non potest. pntatio et responsio. scda ibi cum igitur. **Item** primo regula quod nullus debet se ingerere ecclesiastice pntationi. et facit huius ad quoniam nunc quid licite quod potest petere episcopum vel aliam pntationem. de qua vide per Archi. in c. que episcopum. viij. q. j. et in c. scripture. ea. ca. 2. q. potest argui ibi ex tex. quod si mouet ex feruore charitatis vt alijs possit non peccat petendo. secus si vt possit et sic ratione ambicionis. de qua vide latius per eundem. ar. j. q. j. ordinationes. et bo. gl. i. c. tuam de era. et qua. que videtur in huius ponere veritatem. **Item** quod nunc quid iste tex. habeat locum in beneficio simplici. videtur quod non. nam papa in rnsione subdat se super pntationem. prius tenet hic Jo. an. quod eadem ratio est in alijs beneficijs simplicibus. **Item** s. suum dictum ego opi. non enim est ambiciosus pauper clericum emittere pces vt sibi prouideat de beneficio. vt in c. cum fin. ap. fin. s. de pben. et i. c. tuas. s. de era. et ali. no. gl. in c. si. de pben. pben. li. vi. et in. d. c. tuam. **Item** credo posse dici quod pces emittere potest ex dignitate et indiges licet seipsum pntare non potest. quod videtur hoc exposcere ex debito. **Item** facit iudicium de persona sua et auctorizare in seipso que omnia prohibita sunt. argu. in de. ij. de re. ec. no. ali. et in c. qualiter. s. de ele. et in c. si. de insti. **Item** Sed quero

qd si eps pferat spore et motu proprio bñficiū pñonari
ipsi patrono. nūquid valeat collatio. videf pmo q
nō. qz institutio facta sine pñtatione pñoni ē irri-
tanda vel irritat. vt in. c. illud. s. eo. et in. c. decerni-
mus. xvj. q. vij. **Q**uod rariū tenent h doc. nec ob. **P**ri-
um qz patronus acceptado collationē videf cōsentire.
nec hoc casu videf se ingerere qz nō hz originez
a se s a supiore. **I**te pñtatio qñqz interuenit ex p
facto. vt in. c. si vero. s. e. **I**tem valer sepe institutio
epi sine pñtatione. vt in. c. iij. et c. ea te. s. e. cū fili-
bus. et h notabis. **P**uto etiā posse attēdari qz patro-
nus nō pñtado se sed pñes emittēdo possit assiste-
re epō vt sibi. pvideat de illo bñficio dūmō nō sit cu-
rati. vt sic euitet pñtationis ambitio et sit indigens.
et h p ea q. s. dicit. **I**n glo. j. in fi. dic ad illud. c. cū
in iure qd ibi ille non eligat se s coelegit qz pmo fuit
electus ab alijs. et postea ipse cōsensit et ē casus vald
notabilis. qz vbi pcedit ad electionē palā si qd vidz
se vocari a fratribus pōt cōsentire electioni sue et aliū
nō eligere et vox sua cōputabit in numero. secus vbi
pcederet clā seu p viam scrutiniū clādestini. qz tunc
vox sua nō cōputaret qz cū ipse ignoret vota aliorū.
si diceret eligo me tanqz ambitiosus eēt repellēdus
et sic intellige. c. humana. de ele. et qd ibi no. et in gl.
se. **I**n glo. fi. ibi nō videf cōputanda. h intellige
vt plene no. in. d. c. cum in iure. de elect. et s. succan-
cte tetigi. et c.

Um propter. **S**i qd iurispa-
trona nō dif-
finitur intra quatuor mēses eps ordiabit
eccliam sine pñdicio corūde. ponit dictū et pñtati-
onē subdit ibi. itaqz. **N**ota pmo casū pma fronte
mirabilē in quo nō valenti pñtatione currit tps. nā
rōne litis pendentie nō pōt patronus aliqū pñtare
et nihilominus sibi tēpus currit qz si nō pñtatur. j. q-
tuor mēses eps libere ordinabit eccliaz. et intellige
put restringendo dicit in. c. qñqz. s. e. et facit iste text.
ad. q. quotidianā nūquid pñono ignorantia et impe-
dito vel solū ignorāti currat tps. **D**o. pe. dic posse
argui p istū text. qz sic. nā litigās impedit pñtare. vt
in. c. ex litteri. s. eo. et in. c. ij. de i. inte. resti. et nihilo-
min⁹ sibi currit tps facit qz istud tēpus videf pñtū
patrono potius in fauorē ecclie qz in sui odiū qz tē-
pus currit iñtanti. p hoc glo. no. in. c. statutum. de
pñen. li. vj. facit. l. genero. ff. de his q no. in fa. **I**tem
qz agit de modico pñdicio pñoni tñ in ceteris reco-
gnolcit in patronū pñtationē ab epō. vt h in fi. **C**o-
trariā sniam sp tenui. et ita postmodū reperi tene-
re **S**re. cōst. cxxiij. et aperte sentit **S**o. an. in. c. ij. s.
de sup. neg. pñela. nā regulariter tps pñtū ad eligē-
dū vel cōferendū nō currit ignorantia. vt in. c. quia
diuersitatē. de cōces. pñe. i. fi. nec dō qz puniri sine
culpa sua. nec ob. iste text. qz hic nō cōstabat qd esset
patronus merito eps ordinat eccliam sine pñono s ex
q epō pñtat de pñono nō dō illā ordinare sine illius
pñtatione. xvj. q. vij. decernim⁹. facit. c. si vero. s. e.
vbi euincēs iuspatriar⁹ repñtat institutū. fori⁹ q
re integra dō iste pñon⁹ q nō fuit negligēs requiri
vt pñtetur. et nō ē vex q nō agat de pñdicio qz expe-
dit pñono hñe clericū sibi gratū. **I**te ē honor in pñe

tādo. vt in. c. nobis. s. e. q nō dō pñuari sine culpa
sua. nec ē vex q tps sit h statutu nō in odiū pñoni s
in fauorē ecclie. nā si h eēt verū nō eēt diuinitas iter
pñonū laicū et clericū in tpe pñtationis. et tñ vn⁹ hz
qñtuor mēses ali⁹ sex. facit theonica Bar. in. l. gene-
ro. pñalle. vbi dat regulā q ad incōmodū alicui⁹ nō
pōt allegari ignorātia secus si ad cōmodū. p h qd
no. in. d. c. statutū. de pñen. li. vj. **I**n gl. ij. ibi. s.
eo. ea te. et dic vt ibi dixi. nā ter. iste pñt intelligi i pa-
trono laico q hz qñtuor mēses solū ad pñtadū. iō lñt
de alio non spectat. vltra qñtuor mēses. s qz pñon⁹
eccliafice hz sex mēses. iō spectat ex tñ lñt vñqz ad la-
psum sex mēsiū. et sic loquit. c. ea te. **E**t ex his habet
vnā dñtaz inter pñonū eccliafice et laicū. **S**cda dñtaz
ē qz pñonus laic⁹ pōt variare et pñtare scdm. vt i. c.
cū aut. et qd ibi dixi. s. e. sec⁹ in pñono eccliafice vt
ibi. **T**ertia dñtaz respectu subiectiōis qz magi ē sub-
iectus patron⁹ eccliafice qz laic⁹. nā legat⁹ confert
bñficiū nō vocato patrono eccliafice. qd facere nō
pōt si patron⁹ ē secularis. vt no. in. c. s. pñi. **Q**uar-
ta dñtaz ē in pena incurrēda si pñtat indign⁹. nā fm
qñdā patron⁹ eccliafice pñtando indignū pñuatur
coipō p prima vice pñtate pñtandi. vt in. c. ij. d sup.
neg. pñla. sec⁹ in pñono laico fm qñdā s hosti. dicit
idē in laico. p h ter. in auē. de san. epi. s. si qñs orato-
riū domū. et in auē. de eccl. titu. in. s. si qñs p redēpi-
one. tu vide qd plene no. in. c. cū vos. de offi. ordi.
et ibi satis plene dixi. **Q**uinta dñtaz ē in rōne reddē-
da qz patrono laico nō reddit rō de tpalib⁹ sec⁹ in
patrono eccliafice. vt in. c. cū et plātare. de pñuile.
Sexta dñtaz ē i ordinatiōe tituli. et de hac dic vt dicā
j. eo. postulasti. **S**eptima in donatiōe q iuspatriar⁹
tus pōt donari pñone eccliafice sine consensu epi s
nō seculari. vt in. c. illud. s. e. **O**ctaua dñtaz in vñtā
custodia ecclie vacat nā patron⁹ eccliafice hz custo-
diā ecclie vacat et nō secularis. vt in. c. bone. de ap-
pel. et ibi dixi. **N**ona dñtaz pōt colligi ex dicti **S**nn.
in. d. c. cū et plātare. qz i onerib⁹ dō ecclia pñonata
patronū adiunare. vide ad pñtā p hosti. in sum-
ma in. s. in quib⁹ differūt. **S**i aut cōcurrūt fil patro-
nus eccliafice et secularis. tñc dic q censent iure ec-
clesiafice. et sic mai⁹ dignū attrahit ad se minus di-
gnū. de q vide bo. gl. i. c. j. c. ti. li. vj. p **S**re. pñl. lxxij.

Um dilectus. **L**egatus de late-
re ecclia ē pñona sua sue collatiōi reserua-
re pōt. l. nō vacet et pñtate cū vacat. h pmo. **E**t du-
obus pñtatis a patrono laico pōt supior instituere
scdm. et sic quo ad intellectū iste text. hz duo dicta di-
uerfa l. q ad lñt ambo cōmifceant. diuidit. nā pñi-
mo ponit petitiō scdm diffinitio. ibi. nos igit. **N**o-
ta pmo q legat⁹ de late pōt reseruare bñficiū pmo
vacatur collatiōi sue pñtadū p se certe pñone. et sic
habet bonū casū qz legat⁹ nō possit pñtate ius ad
re nec pñtate bñficiū vacatur pōt tñ reseruare
beneficiū p certa pñona nō tñ ius aliqz acquiri illi
pñone. vt. j. dicā. **E**t de hac reseruatiōe legat⁹ dic vt
in. c. deliberatiōe. et c. pñti. de offi. leg. li. vj. **S**o.
scdm duas dñtaz inf patronū eccliafice et seculari
re. nā patronus eccliafice subest iurisditiōi legat⁹.

vñ nō pōt legatus cōferre bñficiū psonatū z reser-
 uare collationi sue patrono ecclesiastico inuito z ir-
 requisito secus in patrono seculari. z ad h̄ q̄ndie al-
 legat ista ista. z de hoc aliqd. *¶* **Scda dñia ē i variati-**
 one. qz secularis pōt variare. z nō. bñ. qz pmititur
 variatio etiā clerico si est patron⁹ rōe p̄monij sui.
 qz p̄stat vt laic⁹ z nō vt cleric⁹ qd nō. ita bñ alibi p-
 bat. *¶* **Itē no. ar. op. qz i p̄moialib⁹ cleric⁹ censet vt**
 laic⁹ z sic vt qz sic laic⁹ nō pōt p̄uari p̄monio suo etiā
 p̄ipatorē sine cā. vt no. *¶* **Inn. i. c. q̄ in eccliaz. de con-**
 sti. z legiste. in. l. fi. C. si cōtra ius vt vi. pub. ita nec
 clericus p̄monio suo p papā. facit qd dixi in. c. cō-
 stitut⁹. de reli. do. *¶* **Itē no. qz valet ar. a sufficienti p-**
 tium enumerationē. de q̄ ar. vide bo. tex. in. c. vene-
 rabilē. s. de elec. *¶* **Itē no. qz possidēs iniuste bñficiū**
 cōpellit restituere cū fructib⁹ medio tpe pcepti. qd
 intellige si erat possessor male fidei sec⁹ i bonafidei.
 vt no. dñi de rota. deci. xxiij. *¶* **Ultimo no. p̄acti-**
 cam p̄nunciandi in bñficialib⁹ in fauorē petent⁹ be-
 neficiū. nā pōt ecclia sibi adiudicari pacifice possi-
 dendā. z sic videt h̄re locū vtilis rei vendicatio. fac-
 qd no. *¶* **Inno. in. c. cū venerabilis. s. de reli. domi.**
¶ **In gl. ij. ibi quādā cōmutationē. z ex hac gl. iun-**
 cto tex. no. qz si p̄mittat bñficiū iuris p̄sonat⁹ dñz pa-
 tron⁹ p̄sentare sicut h̄ fecit Archi. p h̄ qd no. glo. in
 de. j. de re. p̄mu. vbi dñz qz pōt supior exp̄dire de cō-
 sensu patronoz sine alia p̄sentatiōe. vt no. *¶* **Fre. in**
 tractatu de re. p̄mu. *¶* **In gl. in. x. decreuerat. ibi**
 finit legatio. z hoc dictū ē hodie approbatū. in. d. c.
 p̄senti. de offi. leg. li. vj. *¶* **In eadē glo. ibi dictū pa-**
 pe intellige qz h̄ facit de sp̄ali mādato suo. als nō p̄t
 legat⁹ reseruare bñficiū collationi pape de q̄ vide
 in spe. eo. ti. s. nūc tractem⁹. in ver. s. etiā. *¶* **In gl.**
 pe. ibi nō dedit sed reseruauit. *¶* **Et dñia ē int̄ ista. nam**
 p collationē beneficii vacaturi acq̄rit ius isti p̄uiso
 z sic de facili desideraret moriē p̄mi in cui⁹ locuz
 se crederet succēssurū. vt in. c. ij. de cōcel. p̄ben. s.
 p istā reseruatiōē nō acq̄rit ius ei p quo reser-
 uauit. qz nihil cū eo actū fuit. z iō vt dicit h̄ost. z be-
 ne possit legat⁹ mutare p̄positū z alteri p̄ferre. z sic
 nō dat ita votū captādē mortis s̄ vltimo casu. ho-
 nestius tñ cēt z tuti⁹ vt reseruatio fieret generaliter
 nulla p̄sona exp̄ssa. *¶* **In ea. gl. ibi reseruare electi-**
 ones hoc nō p̄cedit. vñ de hac p̄tula dic vt hodie
 habet in. c. p̄nti. z in. c. deliberatiōe p̄alle. *¶* **Et in fi.**
 gl. no. bñ glo. nā cōiter tenet p doc. l. spe. tēuerit
 oppo. ti. ij. s. nūc tractem⁹. x. s. nūqd. s. tu tene p̄mū
 qd satis p̄bat p istū tex. nā si potuisset reseruare be-
 neficiū p̄sonat⁹ laicoz nō op̄tebat distinguere inter
 laicū z clericū. put h̄ facit papa. z idē Archidi. in. c.
 hortamur. l. c. di. z p eundē. in. c. ij. de p̄ben. li. vj.
 z habes gl. no. in de. p̄las. de p̄ben. q̄ qrit qd i pa-
 pa z certe p apa pōt cū laic⁹ habeat h̄ a papa. ar. in
 c. ij. s. e. ti. s. vbi papa facit mentionē de p̄sonatu
 laici nō valet collatio tanq̄ surrepticia qz papa nō
 p̄sueuit p̄ferre talia bñficia saltē qn faciat mētiōē
 vt no. in. d. de. p̄las. hic tractat aliqua *¶* **Inn. z h̄o-**
 stien. que sunt hodie decisa. in. c. p̄senti. z in. c. de
 liberatione. de offi. lega. li. vj. z vide quia materia
 huius. c. ibi exp̄ditur.

Pastoralis. Si laicus patron⁹ du-
 os successiue p̄senter. valet institutio de secūdo nō ob. appellatiōe
 prius facta p patronū ep̄s tñ q maliciose primū re-
 pulit eidē in cōpetenti bñficio puidere cōpellit. z i
 hoc vltimo ē casus singularis. in p̄ma ponit cōsul-
 tatio. in scda rñsio ibi nos. z vtracqz ps subdiuidit
 vt patet in tex. *¶* **Nota p̄mo qz patron⁹ post p̄sen-**
 tationē p̄mi potest variare z secūdū p̄sentare nō
 solū imēdiare z reintegra. s̄ etiā interposita appella-
 tione p̄ p̄mū. *¶* **Et ex hoc z ex tex. nota qz p̄mo p̄-**
 sentatus nō potest appellare vt alius nō p̄senterur
 z instituat⁹. *¶* **Itē ex hoc no. regulā qd qd attē-**
 tari potest aū appellatiōē potest attentari etiā ap-
 pellatione interposita si alia iuris regula nō ob. nā
 vides hic qz variatio patroni laici admittitur p ap-
 pellationem interpositā per p̄mū quemadmodū
 admitteretur ante oēm appellatiōē. bene facit qd
 in simili habetur in. l. postq̄. ff. vt legatorū noīe ca-
 ueatur. *¶* **Item no. ar. z quasi exp̄ssum qz si p̄-**
 nus ecclesiastic⁹ p̄sentat secūdū nō valet institu-
 tio ip̄ius. habet ergo illa p̄sentatio quasi vim ele-
 ctionis. vt in ea patronus ecclesiastic⁹ cogatur per-
 sistere. de quo dixi in. c. cū aut. s. e. ti. *¶* **In gl. i. ibi**
 qz appellatio tenet ab initio. no. gl. iuncto text. ex q̄
 habes vñū remediū s̄ debentem instituere si sine
 cā legitima nō vult admittere p̄sentatū. pōt enim
 p̄sentat⁹ appellare ab h̄ grauamine. *¶* **Do z aliud re-**
 mediū extra gl. vt p viā querele iste p̄senter adeat
 superiorem debentis instituere z petat vt cōpellat
 illum ad instituendum eum. pro hoc qd le. z no. in
 c. ex pte asten. de cōcel. p̄ben. z in. c. cum bertol-
 dus. de re iudi. *¶* **Quid aut si habēs instituere nō in-**
 stituit infra sex menses nunqd potestas deuoluī
 ad supiorem sicut seruauit in eo qui habet conferre
 dic qz nō. qz nullibi statuitur tempus ad institutio-
 nē faciendam. vnde tps ē arbitrarīū vt dixi p̄ do.
 de ro. in. c. ij. de cōcel. p̄ben. *¶* **Portet ergo qz p̄sen-**
 tatus attentet vñū ex duob⁹ remedijs predictis. s̄
 tñ appellatio quā interponit p̄mo p̄sentatus valet.
 vt dicit glo. ante p̄sentationē scdi. s̄ post p̄sentatiō-
 nē tollit qz nō fuit appellatū s̄ patronū nec potuiss̄
 appellare ne aliū p̄staret. qz cēt s̄ ius qd cōcedit pa-
 tron⁹ laico p̄tatem variandi z accumulādi qd no. *¶*
In gl. in. x. maliciose in fi. Jo. an. z h̄ost. in hoc
 articulo sic distinguūt qz aut p̄staret notorie erat di-
 gn⁹. vt qz sciebat bñ cātare z legē z erat bone fame
 z p̄sumit malicia s̄ ep̄m eū respuētē. ar. in. c. vnico
 de scrutinio. aut p̄staret euident⁹ erat idign⁹ z nō p̄-
 sumit malicia. ar. i. c. euident⁹. de accu. aut sum⁹ in
 dubio. z tūc si ep̄s eū nō examinauit z spreuit eū in-
 stituere p̄sumit malicia vt dicit ista gl. in fi. ar. bo. i. c.
 eoz. xj. q. ij. aut p̄misit examinationē s̄ nullā iterlo-
 cutoriā ptulit. z idē aut iterlocut⁹ ē qz n̄ erat idone⁹
 z ille n̄ appellauit z sibi n̄ ē iputandū. qz videt acq̄
 uisse iterlocutorie z sic transiit i rem iudicatā. ar.
 in. c. cū dilecti. s. de ele. s̄ vltimū nō placet qn omī
 sio appellatiōis h̄z solū impedire regressū sup p̄nci-
 pali. nō aut s̄ iudicē q male iudicauit qz ad illū agi-
 tur nūc z ad aliud p̄mo. nā agi nūc nō vt instituā

etiam sup̄t ut lūm
 lūm p̄monialib⁹

in pmo beneficio s vt epi puniatur malicia sua et sic
no obstat res prius iudicata. pro hoc vide Inno. et
Jo. an. in. c. sacro. de sen. exco. vbi apte tenet q luc
cubens in ca et no appellas pot postmodum habere
regressu ptra iudice qui male iudicauit. et facit qd
no. insti. de obli. que ex qsi deli. i prin. et p gl. et doc.
in. c. pastoralis. in. s. q. vero. de offi. de e. et hec bñ
notabis. et satis facit iste tex. in ar. in ver. verumamē
vbi generaliter constituit vt epi q maliciose renuit
puniat. et. vt in lra. **Sed** quero nūqd ista pena
habeat locū sine epi sprenit primū ante pntationē
scōi vel postmodū. **So.** sunt opi. vt recitat b Jo.
an. quidā intelligūt q hec pena habeat locū qñ epi
ante pntationē scōi noluit admittre primū. sec⁹
si fecerit hoc post pntationē scōi. q tunc vltus est
iure suo. vt in. c. cū autē. s. eo. Alij dicūt q si pms
ē idoneior hz locū pena. sec⁹ si secūdu est idoneior
vel saltē eque idone⁹. **Tertij** dicūt et videt approba
re ipe Jo. an. q pena locū habet si epi maliciose pri
mū no admittit qz sic lra loquit. **Do.** An. videt vel
le q si primus erat idoneior vel saltē eque idoneus cō
mittit pena sec⁹ vbi scōs no fuisset idoneior. no pla
cet mihi scōm mēbrū. s. q si prim⁹ et secūdu sint eque
idonei cōmittat pena si no instituit primus. moue
or. q. c. cum autē. s. e. relinquit hoc iudicio epi vtz
instituat primū vel secūdu. si q epus vti facultate a
iure sibi cōcessa penā no meref. xxiij. q. iij. qui pec
cat. **Itē** indirecte priuaret psonus facultate pntan
di. scō qz si epi incurreret penā nisi institueret
pmo eque idoneū nūq institueret scōs qñimo sen
tit Jo. an. in. c. cū autē. s. eo. q ex q scōs ē idoneus
licet prim⁹ sit idone⁹ no cōmittit pena si instituit se
cūdu. de quo tñ dic vt ibi dixi. **Cōcludēdo** g dic q
aut epi sine causa rōnabili añ pntationē secūdi
noluit admittre primū et hz locum pena. aut no di
xit ante pntationē secūdi se nolle admittre s for
te q volebat eū examinare et interim fuit pntatus
scōs si ex cōiecturis pōt cōstare de malicia epi insti
tuentis scōm habet locuz pena. in dubio vero aut
scōs ē idoneior et no psumit malicia. aut primus ē
idoneior et credo q sit psumēda malicia. arg. in. c. si
forte. lxiij. di. aut vterqz ē eque idone⁹. et placet do.
An. vt. s. dixi vt cōmittat pena qz data paritate in
meritis prim⁹ videt potior. ar. in. c. si a sede. de pre
ben. li. vi. sed mihi plus placet prium qz data pnta
tione rōne secūdi nullus ē potior cū patron⁹ pos
sit accumulare auctoritate iuris. sed in. c. si a sede. p
alle. prim⁹ erat potior in iure. vt ibi colligit.

Postulasti. Si ad pntationē recto
ris ad titulu ecclesie ali
qs fuerit ordinat⁹ psonus q no cōsensit ad
pnta cū vacabit poterit pntare. h. d. vel sic. **Nullū** p
iudiciū generat psona q no pntat pntationi scē
p rectore de ordinādo ad titulu ecclesie sue. pmo con
sultatio. scō rñso. ibi. ad qd breuiter. **Mo.** pmo
ar. et quasi expressū q rector ecclesie pōt pntare ad
titulu ecclesie sue aliqs ordinādos. et vigore hui⁹ pre
sentatiōis debet isti ordinādi cū fuerint ordinati cō
seq alimenta ab illa ecclesia. p q tex. bo. in. c. tuas.
cl. iij. de simo. et. c. cōquerēte. de cle. no resl. qd intel

ligo vt ibi dixi. **hec** pcedit etiā si ecclesia sit iuris pso
natus. s. psona q no cōsensit p b nullū p iudiciū
generat vt in tex. **Mota** scō q plures possūt eē
ordinati ad titulu vnius ecclesie no tñ oēs erūt recto
res ecclesie. s. solūmodo hñt ius alimētoz donec eis
fuerit alt psum. **In** gl. j. ibi eo inuito possent
intitulari. cōpetētius adaptaret qd sequit in gl. in
x. vel posset vsq ad fi. et iste due qōnes q b sequun
tur fuissent ponēde i fi. gl. et sic gl. eēt clarioz et mēs
torius gl. ē inuestigare qle p iudiciū generat pso
no si cōsensit intitulationi et quid si no cōsensit. **Et** i
effectū facit tria mēbra. q aut psonus erat absens
et nullo modo pntat. aut expresse cōsensit aut erat
phis et tacuit. **In** pmo mēbro qñ no cōsensit et erat
absens. glo. ponit tres opi. **Prima** q p iudiciū non
generat patrono q min⁹ possit pntare rectore que
cūqz cū ecclesia vacauerit. s. isti intitulari ad pntatiōez
rectoris remanebūt i ecclesia vt ibi alimētēf. **Secūda**
opi. ē q post mortē sacerdoti q eos pntauit poterit
patronus illos remouere de ecclesia et sic d3 intelligi
lra dū dicit nullū p iudiciū generari psona. et b fuit
opi. Jo. qui fuit mor⁹ qz ad patronū pntat pntatō
rectoris et clericorū fm eū. **Tertia** opi. ē distinguēs
q aut ecclesia ē collegiata et patron⁹ nullū hz ibi pnt
tare nec platū nec clericos. aut no ē collegiata et p
cedat opi. Jo. p all. **Quo** ad secūdu et tertiu mēbrū
glo. est satis clara. et iō dic vt in ea. **Sed** cōphen
dēdo hic sparsetacta p glo. et doc. distingue q aut
querit de pntatione ordinandi ad titulu ecclesie.
aut de pntatione vel institutione vt sit clericus
in ecclesia. et sic habeat ibi perpetuum beneficium.
primo casu dico q rector solus habet pntem pntan
di ordinādos dūmodo tēporalia ecclesie ad ali
am ecclesiā no pntat. hoc pbat satis bñ ista littera
ibi p intitulationē hñoi. et. vbi papa videt appro
bare istā pntationē rectoris tñ sine p iudicio iuris
patroni. **Ad** idē. d. c. p tuas. et. c. pquerente. et isti sic
ordinati habebūt in ecclesia alimēta no tñ erūt cano
nici in ecclesia vt quidā dixerūt et male. qz illa pnta
tio solū sit ad effectū vt habeat vnde viuere. vt sa
tis innuit in tex. in. d. c. p tuas. **Eps** tñ no deberet
admittre nisi reddidit ecclesie sufficerent rectori et or
dinanti vel intitulant. als fm hosti. et bene no eua
det epi penā. c. accepimus. de eta. et quali. **S3** ē
dubiū nūquid post mortē rectoris q pntauit isti re
maneat in ecclesia. nā sūt opi. vt p3 ex predictis. **Ad**
cordando dicere q aut ecclesia no ē patronata et de
bet ibi remanere ex quo rector et epi cōsensit. s. si
facultates no sufficerēt nisi p rectore successor q no
peccauit no debet puniri iō remouebunt illi intitu
lati. h. pbo p. d. c. cōquerente. iunctis his q ibi dixi
et p hosti. in. d. c. p tuas. aut ecclesia ē iuris patronat⁹
et pcedit opi. Jo. an. vt ad pntationē psoni isti remo
ueant qz sine ipi⁹ consensu no potuit titulus ppetu
us cōstitui in ecclesia. ar. in. c. pncipali. lxiij. di. et corū
que no. in. c. ad h. de offi. vic. et sic pnt reduci ad cō
cordiā opi. glo. nā psona imminet p iudiciū. nam si
veniret ad inopiā no ita posset alimētari abūdarer
si etiā intitulari sūt alimētandi ab ecclesia. **Secūdo** casu
pncipali cū querit de pntatiōe ad inferiora bñficiā

eccle. aut ecclesia collegiata et gl. hic dicitur quod nullum habet personam presentare. et sic nec prelatum nec canonicum; et notabis hanc gl. singulariter quam videtur approbare Jo. an. cum distinctione. quod aut personam non reservavit sibi ius presentandi ad canonicum. et pcedit op. gl. aut reservavit sibi ius presentandi et poterit presentare ar. in. c. si de coecl. preben. Sed adverte quod ipsemet Jo. an. simpliciter in. c. nobis. s. e. tenuit quod licet patronus non possit presentare prelatum ad prebendam. tamen poterit presentare. et hanc op. ego arbitror veriorē. quod. c. nobis. solum aufert in ecclesia collegiata preterea eligendi prelatum et sic videtur pmittere presentationem ad prebendam. Item iura simpliciter dant personam preterea presentandi ad beneficia per eum dotata. facit. c. dilectus. el. iiij. s. de preben. aut ecclesia non est collegiata et patronus in dubio habet presentationem rectoris et aliorum clericorum. ut in. c. principali palle. quod intelligitur ut dixi quoniam instituendum dicitur esse perpetuum. Nec si rector vult sibi eligere unum clericum ut sibi ministraret in divinis non dando sibi beneficium in ecclesia. istum enim potest rector sibi eligere ad libitum. ar. in. c. ut quisque clericus. de vi. et ho. cle. et hōia pcedit ubi patronus non consensit intitutioni. si autem personam consenserit op. assignantur extra gl. s. color et verior est quod cessante consuetudine patronus non tenetur presentare de necessitate aliquem ex illis intutatis. sed de honestate secus. vel ubi est consuetudo. et sic potest intelligi ar. hic sumptum in fine a contrario sensu. vel dico posse dici quod illa exceptio nisi de personam. et non refert ad prime dicta. sed ad id quod. s. dixerat nullum preiudicium generari personam ut sit sensus quod si patronus consensit facit sibi preiudicium ut non possit apostolice illos removere. Item in alimēis quod primo erunt illi intutati alimētandi. nec moveat te quod clausula debeat referri ad primiora et non ad magis remota. nam istud sit quod ex relatione ad prima surgit absurditas. ut in de. ne in agro. et in. s. ceteris. iuncta glo. de sta. regula. et enim absurdum dicere quod patronus non teneatur presentare intutatum quod sic per intitutionem indirecte daret ius ad vacaturum beneficium quod esse non debet. et vide ad materiam quod non. Pau. in de. ij. eo. ii.

Transmisit. Patronus etiam clericum conferre non potest et si contulit potest nihilominus ad illa presentare. cōis diuissio. scōa ibi. consultationi. Nota primo quod concessio seu collatio facta per patronum etiam clericum non habet vim presentationis. nam si haberet effectum presentationis non potuisset capitulum alium postea presentare. quod patronus ecclesiasticus non potest variare ut in. c. cum aut. s. e. Item scōa quod possit venire contra factum proprium si iuribus non subsistit. de quo tamen dic ut plene dixi in. c. cum sup. de coecl. preben. et p. Cal. i. c. si quis presbyterorum. de re. eccle. non alii. Item quod patronus ex vi iuris patronatus non consequitur preterea eligendi si presentandi instituendum episcopo loci. Et nota ex tex. propria vocabula quibus debemus uti in hac materia. nam proprie patronus non eligit si presentat et episcopus proprie non confirmat sed instituit. Item nota quod personam habens presentare ex quo infert Jo. an. quod patronus non relevatur si infra tempus sibi a iure concessum solum eligit presentandum. nam dicitur realiter

presentare quod tempus est preteritum non ad nudam electionem sed ad presentationem episcopo faciendam. per hoc. c. unico. j. e. ti. li. vi. Interuenit tamen quedam electio improprie dicta quod patronus primo in mente elegit. vel etiam simpliciter verbo ut electum presentet episcopo. non enim posset presentare nisi primo eligeret. s. si ut dixi non est proprie electio de qua iura canonica disponunt. ubi per eum non transferret ius spirituale in electum sed est quoddam initium ad institutionem obtinendam. ut in. c. quod autem. s. eo. facit quod non. Inn. in. c. quod sicut. de elec. et sic improprie intellige iura que dicunt patronum posse eligere. et per hunc tex. doc. dant practica in presentationis actu. non enim dicitur dicere personam presento vobis clericum cui ecclesiam concessi seu contulit sed dicitur dicere hunc clericum elegi vobis presentandum. et sic presento eum et peto eum per vos institui. **Oppo.** contra tex. in eo quod dicitur quod capitulum primo coecl. sit ecclesiam unum et postmodum presentavit alium. ex quo enim lapsus erat tempus preteritum ad presentandum non poterat amplius presentare. ut in. c. ij. s. sup. neg. prela. Jo. dicit Jo. an. quod capitulum fecit presentationem infra semestrem computandam a tempore vacationis et noticie. ar. in. c. ij. de coecl. preben. Et nota singulariter hoc verbum. ex presse enim sentit quod personam non currit tempus ad presentandum nisi a tempore noticie. idem ipse sentit in. d. c. ij. quod latius dicitur in. c. cum propter. s. eo. Sed hic cadit notabilis quod. pone quod patronus fuit negligens infra tempus et sic devoluta est preterea ad capitulum. quero igitur quantum tempus habebit episcopus ad conferendum et quoniam incipit sibi currere tempus an a die devolutionis an a die noticie. Et de hac questione vide plene per doctores de re. deci. c. xxiij. et concludere quod episcopus habet sex menses a die devolutionis et noticie quemadmodum habet in alijs beneficijs spectantibus ad collationem suam. et si semestrem non currit nec primo nec secundo seu ulteriori collatori nisi a tempore noticie. ut in. c. licet. de sup. neg. pla. ubi per Anno. et in. c. quod diuersitate. in si. de coecl. preben. **Oppo.** tamen ut ignoratia episcopi non sit nimis supina quod illa non excusat. ut in. c. ut animarum. de coecl. li. vi. et circa hoc latius vide quod dixi in. c. ij. de coecl. preben. **In glo.** ubi non debet imponi nisi exprimat. no. glo. singulariter quod pena priuationis preterea eligendi vel presentandi non debet imponi nisi a iure exprimat. Item nota quod pena que a lege ipso iure imponitur non debet extendi per identitatem rationis. per hoc facit de pe. di. j. in. s. pena. et vide quod plene non. Jo. an. in regula odia. et in regula in penis in mercu. facit tamen hic Jo. an. quod isti capitulares punientur pena extraordinaria. facit. c. de causis. de offi. dele. **Ultimo** extra gl. quod de questione vtili quam omisi in. c. cum dilectus. s. eo. ubi melius cadebat. pone quod presentatio simul princeps ad patronum clericum et laicum nuquid legatur de latere possit tale beneficium conferre. nam si habet respectum ad clericum habet potestatem ad laicum minime. ut in. d. c. cum dilectus. ubi surgit dubietas ratione mixture cum ista propositio sint diuerse nature. unde dubitatur de composito seu mixto cuius nature debeat censeretur. de hoc vide per Fre. cōsil. lxxij. ubi post multa concludit legatum non posse. quod non debet priuari patronus laicus propter mixturam clericum. facit ad hoc. c. sacris. de sepul. l. i. si cōem. ff. quemadmodum serui. admittit facit tamen quod legatur poterit uti iure

derici et cōferre ecclesiam cum p̄sensu solius laici. q̄d nota. et ibi vide latius.

De censib⁹ et exactionib⁹ et pcuracionib⁹. Rica.

Cōtinuaf ad p̄cedentia sic. Usus ē de vno onere ecclesiarū vt est ius patronat⁹ restabat merito videre de alijs onerib⁹ iō subijctis rubrica de censib⁹ et exactionib⁹ et pcuracionibus. et de materia habetur. x. q. ij. et iij. per totum.

Ancitum. Vario mō in telligē iō vario mō sumari pōt. s̄ inherēdo lre cōiter sic pōt sumari. Ecclesie fundande d̄z p̄ dote tribui mansus liber a quolibet seruitio tpali ad ecclesiasticum tñ tenet. sed si aliqd cōferet ecclesie vltra mansum tenet ecclesie ex eo soluere onera cōsuetā et tria sunt dicta. sc̄m ibi. et p̄byteri. teruū ibi. et si. **¶** Mo. primo q̄ p̄sonus nō pōt sibi retinere aliqd seruitiū in dote necessaria ecclesie. et sic intellige illud verbū mansus. de quo. j. lan⁹. **¶** Ex quo inferē q̄ si patronus dat solū dotē necessariā nō pōt sibi retinere aliquā pensionē vel aliqd seruitiū. nec puto auctoritatē ep̄i p̄desse cū sit cōtra ius. ar. i. c. vides. x. di. **¶** Per hoc infero ad intellectū. c. p̄terea. s̄. titu. p̄xi. vt patronus statuto ep̄i possit aliqd rēporale reseruare q̄si. s̄ illud pōt impendi extra dotē necessariā. et appello istā necessariam sine qua ecclesia i statu debito cōmode sustentari nō pōt. ar. in. c. j. de i. sti. **¶** Mo. secūdo q̄ cleric⁹ nō d̄z aliqd seruitiū impartiri p̄ decimis p̄ceptis. p̄ hoc vide bo. tex. in. c. decimas. xvj. q. vij. vbi d̄z q̄ ep̄s non debet pati vt decime aliqd munere redimant a laicis. **¶** Et p̄ istum tex. et illū infero q̄ si clericus obligauit se parochianis ad dandū certū quid p̄ decimis non valet obligatio et sic alia in facto r̄ndi cū de hoc esset questio. **¶** Mo. tertio ibi de arcis vel de horis. et. q̄ appellatione dom⁹ non venit area vel hor⁹ h̄ sint iuxta domū. nā h̄ ponunt ista vt diuersa. facit. c. j. s̄. de decimis. et q̄ ibi dixi. vide q̄d no. in. c. fi. xij. q. ij. et dic vt ibi no. et tetigi in. c. raynutus. de testa. **¶** Mo. ta ibi p̄ter ecclesiasticā. q̄ de dote ecclesie p̄staf seruitiū ecclesiasticū. et ex hoc inferē ad q̄onem glo. vtrum de beat solui decima ex dote ecclesie. et tandē gl. p̄cludit q̄ sic si prius illa p̄dia erāt tributaria et singulariē no. istā glo. nec vnq̄ tradas obliuioni et cā allega p̄ gl. p̄riā. in. c. nouū gen⁹. de decimis. S̄z hosti. et cōmuniter doc. sequit̄ istā gl. q̄ cū in iure nō repiāf q̄ ecclesia antiqua debeat priuari decimis p̄pter constructionē noue ecclesie nō debem⁹ interpretatione magistrorū generalē iuris dispositionē alterare. q̄n imo in iure cauet̄ et innuit̄ oppositū. xvj. q. j. c. ecclesie. et c. quicūq̄. dixi lat⁹ in. d. c. nouū gen⁹. **¶** In glo. j. in. d. mansus. in fi. alij dicūt q̄ ē tanta quantitas terre ex qua pōt viuere rustic⁹ cū familia sua. quasi innuat̄ tex. q̄ nō min⁹ d̄z h̄re ecclesia pro dote q̄ sufficere possit rustico cū sua familia. **¶** Alij intelligunt q̄ mansus appellat̄ p̄diū ex quo p̄cipiū vinū et panis ad eucharistiaz p̄ficiendā. et ita videt̄ exponē

gl. i. c. fm canonicā. xxiij. q. vij. et h̄ dixi vt fugeret p̄rium q̄d formari posset cū enī x̄ps soluit tributū vt in. c. tributū. xxiij. q. vij. et i. c. tributū. et in. c. magnū. xj. q. j. fortius ecclesia tenet soluere tributū de p̄dio etiā dotali cū omne p̄diū sit tributarium impatori. vt in. d. c. magnū. et in. l. impatores. ff. de publicanis. Alij vt Inno. h̄ et refert glo. in. d. c. fm canonicā. capiūt mansū p̄ dote ecclesie vt sit sensus q̄ id q̄d dat ecclesie p̄ dote d̄z ē exemptū ab omni seruitio tpali. Alij aliter capiūt s̄ cōiter intelligit̄ modo p̄dicto vt capiat̄ p̄ dote. S̄z tūc ego q̄ro nunquid ecclesia sit exempta ab omni seruitio tpali ex dote sibi collata. **¶** Ex dictis Inno. hosti. et Jo. an. pōt colligi hec distinctio. q̄ aut bona collata ecclesie p̄ dote erāt tributaria ip̄i patrono et simplr cōferēdo ea ecclesie p̄ dote videt̄ remississe illa onera ex q̄ ius ita disponit vt hic. aut exp̄sse retinet sibi illa onera. vt de nouo imponit et nō valet impositio vel retentio. q̄ est p̄ ius vt hic. et facit. l. nō dubiū. C. de legi. et q̄d no. in. c. significatū. de p̄ben. q̄d ego intelligere modo p̄dicto q̄si retinet sibi seruitiū circa dotē necessariā. vti tex. hic facit mentionē solū de manso. et iō si p̄feret amplissimā dotē videt̄ q̄ de p̄sensu ep̄i possit sibi aliquid reseruare. vt in. c. p̄terea. et q̄d ibi dixi. s̄. ti. p̄xi. aut hec p̄dia erāt tributaria alijs q̄ patrono et tunc p̄sonus cōtulit de p̄sensu dñorū et videt̄ domini remississe ius q̄d habet. ar. in. l. gaus. ff. de pi gno. ac. q̄d ego intelligere in dote necessaria prout s̄. dixi. als̄ aut videt̄ dñs p̄sensisse vt transeat cū onere suo. ar. opti. in. l. sicut. ff. qui. mo. pig. vt hy-po. sol. vbi p̄z q̄ si creditor h̄ns rem obligatā p̄sensit vt vendat̄ nō p̄ hoc videt̄ remittere ius suū. facit. c. ex lris. de pig. aut dñi p̄dixerūt et nō valet quod agit̄. ar. in. c. potuit. de loca. et no. hoc dictū. nā per hoc extendit̄. c. potuit. ad p̄diū tributarium. Si autē dñs ignorauit credo distinguendū put̄ distinguit glo. in. d. c. fm canonicam. quā videas et tene menti. **¶** Cū tñ scias q̄ fundus vbi edificat̄ ecclesia d̄z om̄o ē liber. et idē in cimiterio idē in agro vñs p̄cipiunt panis et vinū p̄ eucharistia cōficienda. vt ē tex. cū glo. in. d. c. fm canonicam. nec patron⁹ posset sibi retinere ibi aliqd tributū. et sic intellige Inno. in. c. vix. de fo. cōpe. **¶** Sed doc. h̄ nō attingunt quid de tributo debito impatori. nā patron⁹ vñ alijs nō pōt alienare p̄diū sine onere tributi. vt in. d. l. impatores. tex. videt̄ in. l. placet. C. de sa. san. ec. canonizata. xvj. q. j. q̄ ecclesia teneat̄. et idē sentit glo. et Archi. in. d. c. fm canonicā. s̄ gl. in. d. l. placet. et in l. de his. C. de epi. et de. tenet q̄ illa iura sint hodie correctā p̄ auē. itē nulla cōitas. eo. ti. q̄d non placet Bar. in. d. l. placet. dicit enī q̄ auē. loquit̄ i onerib⁹ extraordinarijs. nō aut in tributo. et certe h̄ vltima opi. videt̄ verior de subtilitate iuris. q̄ cū oīa p̄dia eēnt obligata impatori ad tributū soluendū. vt in. d. l. impatores. et q̄d ibi no. transuerūt in ecclesiam cū onere eorū. et me multū adducit ad hāc sniam dispositionē veteris testamēti. nam de⁹ noluit vt clerici haberēt p̄tē in terra promissionis sed solum eēnt contenti decimis et primitijs. vnde quicquid postmodum habuit ecclesia non ex debito sed ex gratuita